

310660

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 10-వ తేది శుక్రవారము
ఉత్తర భారత ప్రభుత్వము, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము.

No. 112

నంబిక ౧౧౨

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము అమృతాంజనము అమృతకట్టనూదినిగల మాయమందుగాదు. సకలుమందులవలన మోసముగలుగదు. చంచలమనస్సును చూచుకొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

వేలం నోటీసు

శ్రీ షేరు మహమ్మదుపురం యస్టేటు వారికి చెందియున్న 3 మూడు అగ్రహారములున్న, వక మొఖాసాయన్ను, యీ దిగువ వుదహరించిన స్థలములలోను ఆయా తారీఖులను బహిరంగ వేలం లో అమ్మబడును.

నెంబరు	గ్రామముపేరు	వివరము	వేలంవేయబడు స్థలము	వేలంతేది
1.	గంజాంజిల్లా	పర్వనెంటు సెటిలు	కొమ్మువల్లు	20-8-23
	శ్రీకాకుళం తాలూకా	మెంటు అగ్రహారం వి		
	లోని కొమ్మువల్లు.	స్త్రీలం య 50 లు సీటి		
		ఆధారము చెరువులు.		
2.	గంజాంజిల్లా	డిటో	డిటో	21-8-23
	శ్రీకాకుళం తాలూకా			
	లోని బొత్తడిశింగి.			
3.	విశాఖపట్నం జిల్లా	పర్వనెంటు సెటిలు మెం	పాలకొండ	23-8-23
	పాలకొండ తాలూకా	టు అగ్రహారం విస్తీర్ణం		
	లోని వాండ్ర.	య 48 లు నాగావళి		
		నది కాలువలు అధారం		
4.	విశాఖపట్నం జిల్లా	మొఖాసా విస్తీర్ణం	నాలూరు	27-8-23
	నాలూరు తాలూకా	య 380 లు 8 గ్రామ		
	మామిడిముతా.	ములుగలది.		

యంకా వివరములు నిమిత్తం షేరు మహమ్మదుపురం యస్టేటు మేనేజరుగారికి దరఖాస్తు పంపవచ్చును.

శ్రీ చాబాలోట
18-7-23

శ్రీ ఎ. వి. భానోజీరావు,
గార్డయను
షేరు మహమ్మదుపురం యస్టేటు

పరిశీలకుని ల చి ఖ్యాతి గాంచిన

శుక్లనష్టము మాత్రము 50 కి 1-4-0

పూతని

వైద్యులకు ములకు దివ్యావధము - రసాయనము సీసా 1-కి రూ 1-0-0

ఈ వైద్యులకు

ఓవర్ అండుకో, ఏలూరు, (కృష్ణాజిల్లా)

భావి పత్రిక

ఉచితము

(రికార్డులను యక అద్దముగాని మిగుల రాబోవు కష్టములు 4 మాసములవరకు వాస్తవముగా మార్చుచు వుండు ఖ్యాతి కలుగగాని అర్థం చేరి 1 వారములో కంప్యూటరు. మిగుల ముఖ్యము 14 అంశములను నిర్ణయించుకొని మిజన్మనకు క్రిముగాని జన్మనకు, క్రిము లేనివో మియిచ్చుచు (9) అక్షరములుగాని వాటి పెంతునే అర్థం కంపలయిన పి. వి. పోమనాథశర్మ, మహారాజాపేట, విశాఖపట్నం

హిందీ హాకెటు డిక్టనరీ

హిందీ నేర్చుకొనుట కిది ఒక్కటే చాలును వెల ౧ రూపాయ పోస్టేజీ వేరే. మొత్తం గా కొంటే హాగ్గోవ్ కు విమాన్. క్యరపండ్. కం. ఆగినా గాయనా శ్రీ అన్ని పాఠశాలలో దొరుకు. అత్యంత (ప్రిస్టి కేస్. కుచాను

కాలరాసంజీవి

రాకుండనావును. వచ్చిన తప్పుకనుమర్చున కలరా నిర్మూలము చేయుటలో కష్టముగాని వివరించు! అనేక ముఖ్యతా పుస్తకములు, బంగారు పతకములు పొందబడిన సంజీవి. గ్యాంటిగా ముద్రువు. కంపెనీ కున్న.

వెల సీసా 1-కి రూపాయ 1 0 0
విలాసము:—

ది గౌతమ మెడికల్ హాల్,
బెజవాడ.

మదరాసు విజయం:—

రాబర్ట్స్ అండ్ కో

71 నయినయప్ప శాయకేశి, మద్రాసు.

రంగూన్ ఆంధ్రులు

దుగ్ధ వేంకటాద్రి గారు

రంగూన్ లో, కృత్తికాంశుల వి.యం. 29, 34, 41, 42
 పత్రికలలో విస్తారము. వీలకు కృత్తికాంశులకు, ఈడు, జోడు
 లేదు. పైల వారి పంపిణీ గంటలకు, పాటై, చా (తేయాకు)
 పుచ్చుకొందురు. అప్పుటినుండియు వీధి అంతటా వర్షిణి కూ
 ల్పొందెదను. కానివీధికిర లేదు. పొంబియేళ్ల పొత్తు విజయ
 సరియే అపిధిని వచ్చి చాలాన. ఓయీ! బావా, రా, ఇదిగో!
 అని ప్రేమలో చూపును. వీరి మర్యాద లిట్లున్నవి. ఆంధ్ర
 మహావీర్యుని, ఆంధ్ర మహావీర్యుని, రెండున్నవి కాని, యం
 తరకు వా రేమియు భేదపడినట్లులేదు. 1921 వ సం.ములోనే
 వచ్చుచున్నప్పుడు, ఒక కృత్తికాంశు వాడు బంగారు దుకా
 నానుండి కనుకడినది. నేను నివ్వకడికిని. ఆమెయే మొగ్గు
 నున్న కనుకడినించి. కృత్తికాంశు మగుటచే, ఏమో కనుక.
 కాకినాడలోని చెప్పగానే, యామెది కున్నయెట్లును కున్న
 తనవారందరినొప్పులు చెప్పినది. వారుచూచు, మర్యాదగల వార
 నిద్ద రంగూన్ లో వరుపువృత్తి కావాలమనెడి. కురియే! విశే
 షము. కృత్తికాంశు తనకుకావాలాకా రెడ్డిమలకుల జనసంఖ్య
 హెచ్చు. అందు భిక్షువో రెడ్డిమలయవనంబు విజయనగరము
 కుండి బ్రాహ్మణుల విధిలకు వారిను, లేకనెత్తికొని పచ్చివాడు.
 నువ్వారు, వీరి మానము లామెతో కాలముడవెన. ఇంతలో
 గర్భిణియయ్యెను. నాల్గవనామక బాలుగానే ఆరెడ్డిమలకుడు
 ఆబాలకుడు 50 వ యెచ్చి ప పినెడి. నని, యిహగోష్ఠిని
 వాతో సంతకముగ తెచ్చెను. 1922 వ సం.ములో సంతకాంతి
 పండుగలోని దారుణవార్తకు జోగిడి. 89 వ గర్భిణి ఒకవృత్తి
 చా కృత్తికాంశు సుమారు 3 వ. వ. ముగిసినాకాకా వాడ
 రెండు కలసి, 89 వృత్తిలో రెండవవానిని పంపిరి. చతురదీపిణి
 కనుకడ కేమనకున్న గానములు చూచిరి. ఇన్ని దారుణ
 ములు, మహావీర్యులు ఉండగా నంబు మెట్లు వాగుకడును?
 1922 వ సం.ములో కేను చేసినట్లు నెడినములుంటిని.
 అప్పుడు పంపిణీలకొనియదా వీర్యవలసి వచ్చినది. కామచంద
 పురము బావాకాకాని పత్రికామమునుండి, యొక పంచమును,
 కాపురము చేకొనియచ్చి పంచవస్త్రీని తీసికొని పచ్చి
 వాడు. వాని పరివర్తకులకు 100 వ గోష్ఠియు ఇచ్చి వా
 డు. అప్పుడకు 100 వ గోష్ఠికి 3 రెండుకు మోహించి 125
 వైగా వానిచ్చివేసెను. ఆసాక్ష్య మొదటివానిచ్చి తనదగ్గ
 రకు రావలసినిగా కోరెను. ఆస్త్రీ అందుకు పట్టుకొనెను.
 మొదటివాడు పట్టుకొనెను. ఆస్త్రీ వానితో నంబు కనీ
 50 వలెను. 39 వ గోష్ఠిలు గడిచి 4 వ గోష్ఠి మొదటివాడు ఆ
 స్త్రీని పట్టుకొనెను. మొదటివాడు యంబులేకరి, రెండవ
 వానియంటికి పోయెను వీధికి పోతూకుకొని, కుడకు మొదటి
 వానికి 100 వ యెచ్చి రెండవవానియెద్ద నంబుకు
 తీర్చానిందిరి. కొంతకాలము ముగియకు వచ్చి దానిమేమారు
 కొనూడదని దగ్గరకు అడవి! (పంజాబీయు ఫలమునకు)
 తీసికొనిపోయెను. ఇటువంటిది, చెప్పివలసి చాల ఉన్నది.

వీరికి మూలకాంశులు యెవరును గ్రహించినట్లు నేను
 పట్టుకు. కాని వేములకు పోవు యిదిరర వృత్తిలవారు తమ
 ముంబులుతో కూడి పోవుచు. వారికి బహిష్కారావృత్తి
 యును లేదు. ఆంధ్రులను వారికి బహిష్కారావృత్తియు
 మొద. రంగూన్ లో నుండి బ్రాహ్మణులందఱు (ఆంధ్రులు)
 కను కలుగుచుంటున్న యున్నాడు. మిగిలిన రెడ్డి కెట్టి
 బలికి, అప్పుడకు, తిరుణాళ, తదితర కులములు తమ కుటుంబ
 ములను తీసికొనిరాను. కలములతో, మానముల తరడి సాం
 గర్భిణులు లేకుండ నుండే. కాపుర భుజిలని వైకుంఠము
 కను యెట్లు వ్యాపాగి, నవుడల వ్యాపాగిని కొంత
 కుంపి వృత్తికాంశులకు, కలస్త్రీలను భవాళి కల్పించి తీసికొని
 వచ్చిరి. అప్పుడు వారు కొంతకాలముండి, తేమనకు వచ్చి, మి
 గిలినవీ బ్రాహ్మణులకు తీసికొని వెళ్లిరి. కొంతకాల ముగ
 నది లంకెల గల్లిల ప్రత్యేకింపబడినది లంకెలగల్లిలు పాపిం
 పడినవి. కుర్చీలు ప్రతిదీని. తేమనలోని కుటుంబములు చెడి
 పోవు కాల మాన్యునైరి. దీనినే 1922 జూనుమాసములో
 శ్రీయత 1 వ కడలే గారు (మొంబు పి. వి. కి. కి) రాజ
 మహావిద్యులలో, ఆంధ్రశ్రీలనుగూర్చి, ఆంధ్రులగూర్చి
 రోగోపహాస మిచ్చిరి. పత్రికా ప్రకటనలవలన, పత్రికా
 ముఖమున వదిలిన ఆంధ్రులు మరదిరి.

అట్లు గాకుండ, ఇప్పుడేను ఆంధ్రసోదరులు బాగుగ
 కాలోందిరి. అప్పుడకు 2 వకుల బాధా గర్భిత ఆంధ్రులు
 గుడ్డినది. శ్రీమద్భక్తికి నుగ నుమితిగ ప్రయత్నము చేయు
 చుంటారు. అప్పుడు రంగూన్ లో మనకు ముంచి పరాయము
 చేయువాడులేదు. భవనము చేయువారున్నారు. కార్యము
 నుపువారు కావలెను. ఆంధ్ర సోదరులు తగురీతి భోంప
 ప్రార్థించెదను.

కృష్ణ గుంటూరు జిల్లాల

డెబ్బా రైతులకు

ఒక విన్నవము

దైత్యుల రైతులకు ఒక ఇంగ్లీషులో వ్రాసిన దొంగము
 వారు ప్రవాదినికా రన్న విషయము తమకు ఇదివరకే తెలిసి
 యుండును. ఈ నెల 1 వ తేదీని వారి మొదటిసమావేశ మై
 అధ్యక్షునిర్ణయమైనది. అధ్యక్షులు చెప్పినాస్థానము, విద్యా
 భిక్షులు, పట్టుకలగలవారును, డెబ్బారైతులయొక్క కష్టములను
 స్వంతముగ గుర్తెత్తిన వారును మీ కెల్లరకు పరిచితులయిన
 ము. గ. గ. శ్రీ. జి. డి. కామరాజ్ బి. ఏ. వి. ఎల్. గారు.

ఈమొదటి డెబ్బావిషయమున ఈరెండుజిల్లాల రైతుల
 పక్షమునను నలనాటి నొసంగుటకు ఏర్పరచబడినవారు, జనరల్
 విషయములో వీరు నలనాటి నియమలిన డెబ్బా పాఠశాల
 అను మొదటిసమావేశ మున్న కష్టములను మీరు మొదటివారా
 గాని, వెనెడెంటుగాని వ్యాపాగిని కమిటీ యాలోచనలోనికి
 లా వ న వచ్చును. ఈ నెల 18 వ తేదీ నిక మిటి వారి
 రెండవ సమావేశ మని వినుచున్నాడు. ఈసారి తరుణములో
 ముఖ్యముగ వారి యాలోచనలోనికి బంతులిన విషయ
 మొక్కటియున్నది.

(1) అది యేమనగా కష్టము అనుకట్టులో వేరనట్టిన్ని
 మొరకమొరక కేమరమును కలిగిరాట్టిన్ని కష్టములకు నేలై
 నట్టిన్ని ప్రదేశములు యాల్పరక వేరనట్టి డెబ్బాలలో
 చాలభూములు వున్నవి ఆ భూములకును సాగు
 చున్నది (1) పంట కావలెను (2) వన వృత్తిగా వాపు నీటి
 రలను. (2) కొన్ని స్పాటులలోని తూముల ఆకుకట్టు
 భూములనట్టిన్ని, వాటివృత్తి భూములనుండిన్ని నదికు
 ఆకుకట్టు భూముల పూరకలను ఆతూముల కష్టపాటు
 రలను. (3) ముగిసి కావలెను ప్రవాహానికి ముగిసి సాగు
 చున్నది

చెట్టిభూములకు ఇరువది రెట్లవరకు కష్టపట్టు పన్నులు
 విధించెదను మలకలరైతుల ఆక్రమముగ ననూలు వరచెదను
 చున్నది. కావలెను రూపులకు భిన్నముగా గడ్డపాటులు
 చేయుట లేనితూములపై పాటుచేయుట అడ్డపట్టు వలన
 సాగుచేయుటలకు కష్టపట్టుల నిచ్చు కొ
 వలెను గాని, ముగిసి కావలెను పంట పోవు
 పంటకావలెను నీటిరలను, మూటిరైతుల ప్రకారము కష్టము
 చేయుట గానతూములగుండ వచ్చెడి నీటిని ఆతూములయొక్క
 ఆకుకట్టు భూముల సాగు కాగా మిగిలిన నీటిరలను సాగుచే
 భూములనుండియు నుగిసి కావలెను నీటిరలను వచ్చెడి ముగిసి
 నీటిరలను నదికు తూముల వెంటవచ్చెడి పంటనీటికి తోడకు
 వచ్చు నీటి కల నను కష్టపట్టుగా నను ప్ర
 మునకు పోయెడి నుగిసి నీటి ప్రవాహము
 రలనకు సాగుచేసే, ప్రజల కావలెను నుగిసి వచ్చెడి రైతు
 నకు భూగతుల కష్టపట్టును విధించుట యిచ్చు మని మి
 యొకటూ చెప్పుచున్నాడు. ఇది గుంటూరు జిల్లాలో క్రతి
 సంకల్పము ఎన్నెములయొక్క మిచ్చుచున్నాడు గాని ఆము
 లోనుంచి మొదలు తీసికొనెదనుగను, యానియమమెమారు
 పొందుచున్న ఇచ్చి చులకు మిగిలెనుయొక్క స్వభావములను
 తీసికొని కొన్నివారి తెలియపరచెదమును.

(2) వారి కృష్ణలో వీరినియు రైతుల డెబ్బా అధికారు
 లిచ్చాలకున్నారు కావలెను మొదటి పోవుటలనను కట్టి
 లేకుండుటలనను వారి తూములయొక్క మొదటి
 తో వాల్చిన్ రైతియే తూములయొక్క మూటిరైతును
 కలగించు చేయించుచు. ఆ. గురకు చాల ఆ. ముఖము జరుగు
 చున్నది. క్రత్యులను వలెను. అందుకు కూలి తక్కువగానున్న
 పుడు ఏర్పడుచు యూలోలేదు గు 8-20 ఇచ్చికి
 ని ఇచ్చివచ్చుచున్నది. ఇప్పటికొలి మనకి 15 0-12-0 అయిన
 ను ఆరేటు నెలనాటులమిది వెండుకలం నెలనాటులమిది లే
 క నున్నది. కామరాజ్ రెండును గజమునకు 0-0-1 ఎచ్చురచేసి
 ను అదిచాలనందున కాంక్ష ను మొదటిముల ఏటా నదిపోవు
 చున్నది. మన డి. పి. డబ్బులవారు ఏటా బిల్లింగులలేటకు,
 తోకలో పండువారును, రైత్యులవారు, మట్టిపనులకు బిల్లింగుల
 కను, రెట్లు వచ్చించుచున్నాడు; గాని డి. పి. డబ్బుల వారు
 క్షరలో రెండు మాసములలో ఆంధ్రవలసిన మ
 ట్టికలకు రెట్లు రైత్యులచేయుటలేదు. వైగా మిగిలెనుకుట
 రైతే కారకుగాన వారిచుర్యురైటు పుచ్చుకొని రైతుకి
 క్రత్యులని అన్యముల భరించుచున్నాడు. గతసంవత్సరపు కా
 మల క్రత్యులై పట్టుమున సహించుటలక యాసంకల్పించి ఒక

మత్తమును పోట్ల కొన్ని కావలెను క్రత్యులొచ్చారు. ఇదివరకే
 కొలనుకుని చెప్పాలము గనుకరైటు పోట్ల 0 ను న ట్లు
 చేయవలెను కష్టములకు మోరా! కావలె! చాలవో అదివో
 సం. 8. అచ్చు ఇప్పుడనవరము. పిల్లలకు ఇంగ్లీషు కంఠా
 యిజోరు. వేరవది పెద్దగావలె! వారి క్రత్యులకేయేర్పా
 టు ముగిసి కొంతకాలమున్నది గనుక యానియమల నన్నిటిని
 రైతులు చర్చించి ఇంగ్లీషు అధ్యయనములో తెలియపర
 గారుచున్నాడు.

ఒకానొక తూర్పు కృష్ణా డెబ్బారైతు.
 శ్రీమయిలవరం బాలభారతి సమాజమువారు
 బెజవాడలో
 ఈనెల 11-8-23 తేదీ శనివారము రాత్రి
 "రాధాకృష్ణ"
 యనునాటకమును ప్రదర్శించెదరు.
 కే. పట్టాభిరావు,
 కార్యదర్శి.

యెలము
 మదరాసు హైకోర్టు అప్పీలేట్ కృష్ణా
 రం మొదటి దాడక కంపెనీవారు 1923 వ సంవత్సరం ఈ నెల
 21 వ తేదీ మంగళవారము 4-45 ఘంటలకు హైకోర్టులో అప్పీ
 యల్ అప్పీలేట్ కృష్ణా దీర్చివచ్చి కృష్ణాతాలూకా
 కృష్ణాతాలూకా కృష్ణాతాలూకా గ్రామములో మినహల్ రామస్వామి
 కెట్టి యంటికి దక్షిణమున్న మినహల్ కెట్టితాలూకా కెట్టియొ
 టికి పుత్తెరమున్న కొడుకు పదమూడున్న చాకల నున్నది
 యంటి దొడ్డితూర్పుకు ఈమధ్యముందు ముహూ కుత్తనక్షిణ
 మున 85 అడుగులు నిడివి, తూర్పు వడమ 95 అడుగుల వెడ
 లుగల ఒక పెంతుటియిల్లు దానితోచేరిన నేలయందు ఇం
 సాలో వెంటు దాకునకు మం. సూటి కెట్టికి కలిగియుండు యా
 కత్తుకాకూన విక్రయించెదరు.

చెన్నపురి హైకోర్టులో
 సి. ఎస్. నెం 735/1921
 వాది:—ఎం. డి. శ్రీరంగ అమూల్
 ప్రతివాదులు:—దాసో కృష్ణారావు, మరి
 కొందరు
 ఇదివరలోనే 2-8-1922, 28-7-23 తేదీలలో అచ్చు
 కనుక వారిచేయుచున్న క్రత్యులను సరించి హైకోర్టు అప్పీ
 యల్ గారు మద్రాసు తిరుచిక్కోటి, తేరు వీధిలో, పాఠశాల
 నెంబు 2858 & 2859 కి సర్వే నెం 1754 కు ఎలిగిట్టియు.
 8 నెలలు (గొండు) ఎలిగిట్టియు నెం 40 కు భవనమును
 1923 సం. 10 ఆగష్టు నెల 11 వ తేదీ శనివారము సాక్షులము
 5 గంటలకు సదగా భవనముగడ్డకే విక్రయించును.
 1 అప్పీలేట్ కిక్కి } ఏ. ఇ రెన్ కెన్ ట్రి,
 చ వ్రాసు } వాది అట్టర్నీ.

నోటీసు
 బి. యన్. ఆర్ లయిచుపయినిపున్న పొందూ
 రు రెయిల్వేస్టేషన్లు-15 మైళ్లదూరములో శ్రీపేరు
 మహమ్మదుపురం యస్టేటుకు చెందిన బొంతల కో
 డూరుగ్రామములోని సరుగుడుకోట అమ్మివేయ
 బడును. పదరుతోటలో పరుగుడుకోట సుమారు
 ఒకలక్ష. యున్నది. చెట్లు 10 సం॥ మొ 20 సం॥
 పర్కు వచ్చున్నగలిగి 2 అడుగులు మొ 4 అడుగులు
 వరుకు కై వారము కలిగియున్నది. సరుగుడుతోటను
 కొనదలచుకొనినవారు వారి పెండ్లల్లో చెట్లు 1-కి
 యేధర చొ॥ పుచ్చుకొనియెవరో వ్రాయవలెను.
 పెండ్లల్లో 15-8-23 తేదీలోగా యీ దిగువ సంత
 కముచేసినవారికి చేరేటట్లుగా పంపవలయును. తోట
 కొనదలచుకొన్నవారు పదరుతోటను చూచుకొన
 వచ్చును.
 శ్రీ. పి. వి. భానోజరావు
 గార్డియను.
 శ్రీశ్రీ సుమారుపురంయస్టేటు. (ప్రొవైడిట్టు.
 వికాభివృద్ధి.

మధ్యపాన సంస్కరణము

విచారణ సంఘసమావేశము

ఏమియు నొనర్పకఁగో వెడలిపోవుట

మద్యపానము సంభక్తియు ప్రభుత్వవిధానము నేర్పగుచు
 యును గాను విచారణ యొనర్చుటకు ప్రభుత్వ వత్తైనను సులభ
 సంఘముచు ఈ సెల తిల లేదన మద్రాసునందు సెక్రటరీలున
 మంత్రి యగు పాల్వోగారు సమావేశపరి. ఈ సంఘమునందు
 తదిమంది కభ్యుత్తర గలరు. విద్యాంగమంత్రియు రెవిన్యూ సెక్ర
 టరీయును గాక మి విదుగుడు కభ్యుత్తర మాత్రమే హాజరైరి.
 ఈసంఘమువారు 21 మంది సాక్షులను విచారింపవలసి యున్నది
 మద్యపాన సంస్కరణమును గురించి ప్రాతి వ బుద్ధియు
 చెట్టిగాల్ల నివేదికను అంజు వై పాల్వోగారి నోటును సాక్షుల
 కందరకును అందజేసిరి

ఈ విచారణ ఈ మాసాంత్యమునకు జరిగినట్లు కాలబట్టియు
అట్లు కాలబట్టికి ప్రస్తుత కానననభ్యుల అధికార
కాలము ముగియును కాననివేదికను వహారు
జేయవలసిందగు కాలబట్టియు, సుగమమంది సభ్యులు హాజరు
లేకుండ నిట్టిముఖ్యవిషయమున విచారణను సాగించుటచితము
గాదు కాలబట్టియు ఈ విచారణను పరియోజ్యమగు జరుపవలె
నని తీర్మానము నిశ్చయపరచించిరి. ప్రస్తుతము వచ్చినసాక్షుల
నూరక పంపుటచితము గాదనియు, ప్రభుత్వవిధానముతో
సంబంధపరచయముల ఈ సంఘమువారు, కార్యమును నిర్వ
హించుటచితమునియు మాత్రసభ్యులకు వీరి రికార్డుచాల ఉప
యోగకారి యగుననియు పోత్రోగారు చెలిపిరి. కాని తీర్మాన
మధ్యకుచే నంగీకరింపబడెను.

తెలుగు వాని పితృ విధి వారు గావించు నూచనము గురించి తన తో దృఢింపజేసిన గోరెను ధేర్మమున, కొలదవజేయు మొదలి యారు, వెంటకరామ అయ్యను మొదలగువారు అందు గలరు విచారణ సంఘ సభ్యులు కొందరు గూడ చచ్చ సంబంధమున హాజరైరి. టెంకరెన్ను సంఘము తిరుపు లెయుతు గారు ప్రశంసించుచు, మంత్రిగారు తమ నోటులందు 16 వ పేరాలో చెప్పిన విధానమును బలపరిచెను. ఈ రాష్ట్రమున చాల ప్రజేశములందు లోకము ఉన్నను కద్దతి ఇతరము సాగించి జూడవలె ననియు, కాని దాని ఫలితములు మనస్సుపాన సంస్కరణకు ప్రతిహేతుక నుండెననియు ఈ విధానము నెట్లు ప్రారంభింప వలసినదియు దెలుపవలె నని మంత్రిగారు వారి నడిగిరి. ఈ కద్దతి వివిధ దేశములందు వివిధమార్గములకు కర్మము జేసికొనుచున్నారు. ఈ పద్ధతిగలన ఫలితములతో సంబంధములు గలవారికే వోటింగు అధికారముండవలెననకు ఇచ్చవలయుమనియు ఇట్టి వోల్లకట్టిను లెయుట జేయుట కీదేశమున సాధ్యము గాదు. అందుచే విదేశములందలి లోకము ఆప్తముకద్దతి ఈ దేశము మన వర్తింపజేయు నీలాలేదు. అది మంత్రి నడిగెను. ఈవిషయములను లెయుతుగా రంగీకరించుచు, మనవివహింపవచ్చు నదిని ఆక్షేపణములగు వారికిమాత్రము వోటింగు కధికార మొనగ వచ్చు నను నూచించెను. ఈవిధానము కెల్లకద్దతియునులూ కొలకరము సాగినను, ఇతరప్రజేశములందు సామాన్య దాని ఎత్తెన్నుమని ప్రతిపదించెను. అచ్చట హాజరైయున్న వారంద రిమ్మిప్రాయముతో కేకీభవించిరి, ఎత్తెన్నుమనిపాలనను సాగించుటకు ప్రజలతో నెక్కువసంఖ్యమును సంపాదించు టవలసరమని మనశిరి

ఈ విధముగాను మరికొన్ని విధములుగను సంస్కరణల పా
గించుటను గురించి విచారించుచుంటే నవీయును వెంటనే ఆచరణ
యందు పట్టెదను నూదనంను దాను నూ పొందుట అవచ్చునని య
నుడిసెను. మువ్వపూస సంస్కృతము అనుచు గ్రంథమును య
త్నముచేసెను. ఎక్స్లెజు చి హామగు నర్హునించిట కం
దుగావించిన నుంచి ప్రారంభమునకును గమనము . ఆ
ద్యాయములకి క్షుల్లమును దలిపి.

శన్మంతరి

ప్రజలకు పట్టణం నడుమ ఉన్న సర్వహక్కులను బహుమతిగా ఇచ్చి
 పట్టణం ఇప్పటికే ఉన్నట్లుగా ఉంచు చొప్పున ఉన్నది. మద్రాసు, మహారాష్ట్ర
 కోస్తా, హరిద్వార్, నంద్యాల నది 19 యేళ్ల క్రితం నుండి
 బి. డి. పట్టణం బి. డి. ఎమ్. బి. అండ్ సి. ఎమ్. గారిచే పట్టణం
 మన కేంద్రానికి ఉన్న ప్రయోజనం ఉన్నది. ప్రజలకు చందా
 ర్పణం మాత్రమే. ప్రజలకు నష్టం కావీ ఉండదు. గా
 రంబులు.

“ఒకారా” నాకావిషాదము

మూరీనుక్కోడు విచారణ

కలకత్తా, ఆగస్టు 9:—“బీకారా” నా కావియరును గురించి విచారించుటకు మార్కెట్లో నున్న టిరిగి సమావేశమైరి.

కోర్కె సభ్యుని రాజీనామా

ప్రభుత్వము తరపున వాదించు-న్న ఆర్గూమెంట్లు, నిష్పక్ష విచారణ సంఘము, ఒకానొకటి బలవును గురించి ప్రశ్న వచ్చినయెడల బలవును పరిశీలించి గావించిన నివేదికపై డి. హెచ్. నార్తగారి సంతకము గలదనియు నుద్దేశము.

విచారణకొద్దు సభ్యులతో నొరగు వాత్సలగు ఒక
వజ్రము నొసగి, ఒక రానాక (చయనామై: కన్య దాని
చరువును పరిక్షించి నిర్ణయించితి కం కెనీవారగుటచే తాను
సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసగుట బాగుగ నుండునని అభ్య
ర్థనగూర్చుచే రాజీనామా నొసగుచు: టిని దెలి పెను, అసియా
టిక్ స్ట్రీమునాదిగేమను కంకెనీయందు నూటరంబెండెంతు
కొన్నెను ఎ. బ్రాటు గారా సభ్యత్వమునకు విడుదలపడిరి.

మొనల్ గారు

(కన్యకాశలకలత్రాచేయో స్తేషనునందు అధికారమును
 నొప్పి మొట్టిగా దురుసుమున విచారించబడి ఇట్లు దెలిసిరి.
 ఒకారానాక అడవలో పంపిన కుమి వాయువాత్త మే 4-వ
 తేదిన చేరెన “ఒకారా” నుండలి వాయువార్తాలయము పంపు
 వార్తలు 170 సముద్రపుమైళ్ల దూరమువరకు వినిపించును. 5 వ
 తేదీ సామంతమున 9 x 32 నిమిషములకు “బాసు” నాక
 నుండి, వాతావరణస్థితి కఠిమాలుగు నుండెననియు, ఒకారా
 నాకునుండి అపాయవార్త అందెననియు వార్తచేరిన. 10 x 42
 ని. కు ఒకారా నాకుయున్న ప్రదేశమును దెలుపును “బాసు”
 నుండి వార్తచేరి. 11 వ త్రా వాయువార్తాలయమువరకు
 “ఒకారా” నాకయున్న ప్రదేశమును, అపాయమును దెలుపును
 నన్ని వార్తాలయములకును వార్త పంపిరి. 10 x 9 ని. లకు
 “ఒకారా” నాకయున్న కష్టస్థితిని దెలుపును అట్టి కుమి నాక
 నుండి వార్త వచ్చెను. ఒకారానాక పంపిన మొదటి వాయువాత్త
 గూడ జేరినట్లు పుస్తకమునందు గలదనియు, కాని అవిషయము
 స్పష్టముగ నింగీకరింపబడలే దనియు ముగిసెను. చొడవవార్త
 అందినట్లు వాడెనుడ లేదు.

బ్రిటిషు ఇండియా కంపెనీ వ్యాపకవాది ప్రకృతి
ప్రకృతి మొదలు నాటి ఇట్లు తెలిపెను, ముగ్గురు
ముఖద్వారముననున్న గంగ నాక కొరగా రిక లేవిన వాత
వరణవర్షితుల గరించి వాయువాగ్ర పుడుదెను. 11 గం
తరువాత మరియొక పర్యాటకు వార్తలవేరినది. నాకలంద
వా ముహూర్తాలయములలోని వార్తలు 160 మైళ్లదూరము
నుండి వచ్చువార్తలలో ఆహారు మేమైన నున్న అనియు
మౌక్తమే గమనింపగలరని అంతకంటె స్పష్టముగ గమనిం
చాలరు. 160 మైళ్లదూరమున నున్నయెడల “ఓకారా” నం
వాయువార్త కలత్రాకు అందెనదే. నాక గమింపమన తుపా
ఉన్నయెడల వాయువార్తలందుకును వీ
గలగుండుట కూడ సంభవించును. నీమూనుండి ప్రతినడుగు
వార్తవరణమునగరి చి లింతివార్తలు జేరుచున్నవి. నీమూనుం
వార్త జేరుకును జేరుకును ఒకగుట లేక పదినిమిషములు ప
నిచ్చును. కరాచియందు ఈ వార్తలు వాయువార్తలు వ్యా
జేరెనవి. కాని కలత్రాకుం దాయేర్పాటులేను.

పి. ఉబ్బ, రోగారు

“ఒక రా” వాక మునిగిపోవు సమయమున వెళుచున్న
కలకత్తావ జడచున్న “ఒకదా” నా అధికారియగు బో-
ర్డు తెలిపిరి. వాకలూనికే వీగ ప్రవహించు చున్నది తెలుపు
“ఒకరా” వాక “ఒకగోర” వాక కలిపి వాయువారద-
తేసి, చూచెదను. మొదటే మార్గముమార్చి వార్తలన్ని
ప్రదేశమునకు పట్టితిమి. రెండు తేదీన 12 గంటల
మాప్రదేశ మంతయు తెద కి రుద కు ఆ ప్రయత్న
మును విడచాడి సాయంతము 4 గంట మా మార్గము
పట్టితిమి. సముద్రము త్రివముగ నుండుటచే వాచీలు భగ్న
ఒకరావాక మునిగిపోయి యుండును సముద్ర మంతటికను
నున్న పూడు బోటులు ఎంతమాత్రమును పనిచేయవలవు.

‘వాతావరణనివేదికలు నిరుపయోగము

ప్రభుత్వపు వాతావరణ నివేదిక అనుయోగకరముగా
కావు. ఇది దీనివలన మానవమన వేరు తుపానునం దుండే
తుపాను పప్పుచూతరనములుగా కన్పట్తున్నదని వాయువా

రెజిస్ట్రేషను శాఖ

త్రైవారి కనివేదికము

[illegible]

ఈ మూడు సంవత్సరములలో కాపు అన్ని విధమున అభివృద్ధి గాంచినది చెప్పవచ్చును. ఇందు (1) త్రవ అక్షయము స్థాపించి బ్రజలకు సౌకర్యముల జేయుటకు, పనియొక్క పున్న సవరి డిస్ట్రీక్టులకు పనితగ్గించుటకును అవకాశము గలదు. శరణులు అలవెస్సులు యెక్కువ జేయుటవల్లను, ప్రేమ, రీతిగమ్యులెక్కువగుటవల్లను, ఈ కాపుకు భుజ్జయెక్క వాయుకు. ప్రస్తుతమునాటి యీ కాపు యీ మూడు సంవత్సరములలోను 2 ముసలవరకు పని జేయుచునగుటలకు ఇకపై క్కువ జెనలలను యొక్కయును ప్రక. పించెడిది.

నదికి. ఈమారు ఈశాన్యదిశకు పోవుచున్నదని నేనుదెలుపగా
తరువాత నవంబరుకొని అట్లు పుట్టి. వాతావరణమును నెలకొల్ప
ఁగల నైవాసముదెలుపల దెట్టిపద్ధతి గలదిని చెప్పుకొని
భౌతికరూపులమునకు నూతన పట్టణమునిర్మించుటను
మే; ఆర్థోదయ, మరియు మానవములగు నొకరినొకరికి
పోషింపగల బుచ్చును గలదిని నిష్పేదముగఁజేయుచున్నది.

గతి దీనింబడునును. బికానా నాక (మృత్యు) ను
నున్న చిత్తును దూర్చిపొర్చుకొను సాక్షి మొనరును. "బికా
రా" నాస్థితి వాసుగ నేలొన్నాము. మహాను. కామతి
యగుట గాదృష్ట సుదయు నుడివెను. ౩. ౩. కింవేని చక్షు
బాగు మాపంపెదదెంటును జె. యొక క గాదు సాక్షి మొన
నును "బికా" నాక మొను బాగుచున్న జేయుటకు లాను మా
చింతినియః సరియగు సరిబరువు వేయఁ దేనుగాని అగినను
వేయుట లేనియు, బికా రా నొకరి పొనుల స్థితి మై
గుణంబునునన వుద్దేశించుట ననియ నుడివెను. ఇందు కొలది
నుంది సాక్షులు, బికా రా నాక మగచురును గురించి విచారి
చి. తదిచాత సార్లు నుంకింపబడెను తదిగి ఎప్పుడు సమావేశమగు
ననియు తరువాత లేకుండును. (అ॥ ౩౩॥)

జాతీయ పతాక సంరక్షణము

“సత్యాగ్రహభేదీల నందరిని విడుదల చేయవలెను. నాగపూరుకు రైలులో ప్రయాణము చేయువారిని నిరోధింపగూడదు, విచారణములో నున్న కేసులనన్నిటిని కొట్టివేయవలెను” అను తీర్మానములు గూడ శాసనసభలో నామోదింపబడినవి.

అరెస్టుల మొత్తము 1526

విచారణలోనున్న కేసులనన్నిటిని కొట్టివేయవలెను.
“నాగపూరులో సత్యాగ్రహ మొనరించినందుకు అరెస్టు చేయబడినవాఁడైన లేబడి విచారణ ముగియని కేసులనన్నిటిని (మధ్యరాష్ట్రములందంతటను) కొట్టివేసి వారిందరిని విడుదల చేయవలెను.”

రైలు ప్రయాణికులను నిరోధింపగూడదు
“నాగపూరుకు వెళ్లుటకు రైలులో బయలుదేరినవారి నెవ్వరిని నిరోధింపగూడ దని వెంటనే ఉత్తరువును పంపవలెను”.
కారాగృహవాసశిక్ష ననుభవించుచున్నవారి నందరిని విడుదలవలెను

“జాతీయపతాకములకు సత్యాగ్రహ మొనరించి కారాగృహవాసశిక్ష ననుభవించు చున్నవారి నందరిని కలెక్టరు లను కాంగ్రెసు నాయకులను గూడ వెంటనే విడుదలచేయవలెను.”
అను నీమాదుతీర్మానములను గూర్చినిన్న మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలో చాలవచ్చు జరిగినది. వారు బుద్ధి పూర్వకముగా ఉత్తరువును తిరస్కరించిరి. వారిని తుదివరకును అవసరమేమియును కలుగలేదు. వారు ప్రభుత్వాధికారమును తృణీకరించిరి. అధికారమును రక్షించు భారము ప్రభుత్వముపై నున్నది. విలక్షణములైన వారు నిటులు ప్రభుత్వాధికారమును ధిక్కరింపగా వారిచర్యను ప్రశంసించుచు వాద్యుల సేవిన భారత కాంగ్రెసుసంఘమువారుగూడ నొక తీర్మానము నామోదించిరి. ఆ తీర్మానము సంఘమువారు గూడ కాంగ్రెసుసంఘమునకు ప్రోత్సాహమొసగిరి. కాంగ్రెసుసంఘము సకలమే యని దొరతనము వారు గూడ

సంగీరిం ప వ లె న ని మి అ భి ప్రా య మా కే మి రుభలో నీతీర్మానమున కనుకలముగా పట్టించివో మిరు గూడ కాంగ్రెసుసంఘమును బలపరిచినవారే. యగుదు రని ప్రభుత్వపురుషుడు. ఎం. వి. జోషిగారు నడిపరిగాని యాయాదు తీర్మానములను గూడ నామోదించుటయే. అనుకూలము 21 మంది, ప్రతికూలము 27 మంది. (ఆ. వె)

* * * * *
ఒక సత్యాగ్రహభేదీమరణము
నాగపూరులో సత్యాగ్రహ మొనరించినందులకు అరెస్టు చేయబడిన వారందఱు సారాయణ సింగు (పాట్నాజిల్లా తారసీగూడపల్లె) గాఢే శిరసాలలో జ్వరముగల్గినది. వానిని గుర్తించు జ్వర పీడితుడై యుండి ఆతడు 21 వ తేదీ రాత్రి చని పోయెను. బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు మున్నగువారు చెరసాల కేగి కరము నిత్యువలెనని అడిగిరి. గొప్ప ఆదానిది చేయకంద దనముచేసెనమన కి న మా నిచ్చెద నని జయలరు చెప్పెను. వల్లభాయి పటేలు, రాజేంద్ర ప్రసాదు గారు మున్నగువారు చాలమంది హిందువులను మహమ్మదీయులను శతముకు స్మరణమునకు తీసుకొనివెళ్లిరి. శిరసాలలో నున్న నేలు జమానాలలు బజాబు, దాక్టరు చందాలాబు, దాక్టరు హర్షికన్ గిరియా, మోహనాబు పాండ్యగార్లు శివ మునమోసి చెరసాలలోనుండి గుమ్మమువద్దకు తెచ్చి అచట రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు మున్నగువారికి కళివరచి మరల చెరసాలలోనికి పోయిరి. (కృతజ్ఞు)

డా॥ వరదరాజులూనాయుడుగారు

ఆపీలుచేయుట కెంతమాత్రము సంగీకరింపలేదు
మధురలో కొంతమంది జ్యాయుచారులను ఇతర ప్రముఖులను ప్రోత్సహించినందున ఈ కేసులో ఆపీలుచేయుటకు మంచి అవకాశముగలదని దండపాణిపిళ్లగారు తీర్పును సకల్లకు పుచ్చుకొనిరి. సారాయణయ్యరు దండపాణిపిళ్ల జీ రామ చంద్రనాయుడుగార్లు నిన్న 9-వ తేదీని చెరసాలకుపోయి దాక్టరు గారి ఆనుకొనిపోయిరి. నేను ఆపీలుచేయను. మీరెరుక అనవసరి ప్రోత్సమును కలుగజేసికొనవద్దని నాయుడుగారు అత్యురుగాతోచెప్పిరి. చెరసాలలో ప్రవేశించినదియెడల నా ఆరోగ్యము సరిగాలేదు. చెరసాలవైద్యుడు నన్నొకను కలిగి చేయలేదు. ఈజిల్లు చాల ముడిగానున్నది. భోజనపదార్థములు వాగుగా లేవని నాయుడుగారు తెలిపిరి. (ఆ. వె)

విశాఖపట్టణముజిల్లా ఖద్దరు బోర్డు

ఈ నెల 12 వ తేదీని అనకాపల్లిలో ఖద్దరుబోర్డు సమావేశ ముగును
ఈ నెల 12 వ తేదీని పగలు 10 గంటలకు అనకాపల్లిలో విశాఖపట్టణముజిల్లా ఖద్దరుబోర్డు సమావేశముగను 1. రాష్ట్రీయసంఘమువారి బోర్డుకు 5000 మాత్ర మె బదులిచ్చెద మనుట చే ఆ మొత్తముకల్పముని చానిని నిరాకరించుట, 2. మండలమువారే, స్వయం కృషిరస ఖద్దరు తయారుచేయించి దానిని వ్యాపింప జేయుటకు పాధన మునాలోచించుట 3. ఖద్దరునిధిధనమును స్వాధీనపరచవలెనని విశాఖపట్టణము కాంగ్రెసు సంఘమువారిని కోరుట. 4. ఇతరవిషయములు మున్నగునవి ఆసభలో చర్చించబడును (శంతివాద)

విశాఖ పట్టణము మండల కంగ్రెసు సంఘము

కార్యదర్శి అక్రమప్రచారము
“మండల కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి సభాసమావేశ ఉద్దేశములనుగూర్చి అక్రమప్రచారమును చేయుచున్నాడు. తర్వాత నీయమములను సరిగా తెలుపక భిన్నముగా తెలుపుచు తాను ప్రత్యేకముగా సామ్యములను పంపెను. సభ 20వ తేదీ ని విజయనగరమున జరుగునని అతడు ప్రకటించెను. పాలకొండ లో ఈనెల 15వ తేదీని సభ రద్దు జరుగును. మండలసంఘ కార్యదర్శిని అధ్యక్షునిగూర్చి ముఖ్యవిషయము లాసభలో చర్చించబడును గాన దీనితో నాసభకు రాగోరెద నని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శిగారు నొకరకు ఆర్. వె. కట నుబ్బారావుగారు విశాఖపట్టణము మండల కాంగ్రెసుసంఘములను కోరుచున్నా మని మాట కెడు తెలిపిరి. (శంతివాద)

38 వ దేశీయమహాజనసభ

నోదావరీ ఏజెన్సీ కాంగ్రెసు సంఘము
కాశీనాథలో యీ కలెక్టరును డిపోరుకు వెళ్లుట జరుగు తేదీయనుసారముగ సభాకాలము నిర్ణయించుట కారలవిన నెదుర్కు బాజులమున్నగు హుక్కులను చేయి పంపగలము గాన కావలసిన సాహాయము మాకు ఉత్తరువును పంపగోరెదము శ్రీముకులు పునలూరి కోడండరామయ్య, కల్లాప్రగడ సత్యం నాకర్మ (రాజమండ్రి), కనివారపు నుబ్బారావు (బెయ్యం) గార్లు యీ దివిజన్లో ఖద్దరు నమ్మచున్నారని ఏజెన్సీ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి పోలవరమునండి తెలిపెను. (శంతివాద)

ఆచార్య గిద్దానీగారు

కాశీనాథలో జరిగిన విషయములు

గుజరాతు విద్యావీక్షణముకల్గ ప్రధానగురువులను శ్రీఆచార్య ఎ. జి. గిద్దానీగారు ఆంధ్రదేశకల్యాణముచేయుచు కాశీనాథకు 7 వ తేదీ ఉదయమున మెయిలుబండితో దయచేసి వారు. ఆనాడు సాయంకాలము 8.30 గంటలకు పురము లోనుటై శ్రీయతులు గిద్దానీ, ముఖ్యులు సాంబరూర్తి, ఎల్లాది కృష్ణమూర్తిసంతులు(బరంపురము), విశ్వలదాసు (పింధురేవు), గార్లు మోటూగులో జ. బి. బి. శిరి, విశాలము లగు పురవీధులను పురవైభవమును, ఆరోగ్యమును చూచి సంతోషించిరి. దేశీయ మహాజనసభ సమావేశము జరుగుస్థలమును స్వరాజ్యపురి నీర్మింప కడు స్థలమును దర్శించిరి. స్వరాజ్యపురి నిర్మాణము మాత్రమే తమవాయిగాని కట్టిన పనులన్నియు పూర్తియైనవి. చక్కని కళకరగోడను నీటి గొట్టములను నిర్మింపబడియుండుటనుయితర స్వాభావిక సౌకర్యములు కలిగియుండుటనుచూచి గిద్దానీగారు అనంతించిరి. దిగ్విజయముగా కాంగ్రెసు జనమెట్లు కిచట నున్న సౌకర్యములు మరెచ్చటను కానబడవలె కృష్టి తెలిపిరి.

పిదప జరిగినవార్తలములై పితామహులు సహారాజుగారి స్థాపించిన ఆభాగళికలాలయమును, మల్లాది శత్రుత్వగంగ నాయకతగారి భర్త్యకార్యములలో చేరిన పాతకాలను, సుక్రమును అయ్యుర్యకల్యణధారలయమును దర్శించిరి.

తరువాత గోదావరిమండల కాంగ్రెసు కార్యస్థానమును చూచి అచ్చట వెళుచున్న తెండాబైపు చూచినపుడు గిద్దానీగారికి కాశీనాథ పతాకమును గూర్చి 1921 సం॥ జేనెం బరులో జరిగినచరిత్ర కొంత తెలియజేయ బడినది.

జాతీయవిద్యాలయమును దర్శించినపుడు శ్రీ. ఆచార్యుల వారికి విద్యాలయ ఉపాధ్యాయులును పాలకులు స్వయం పూర్వకమును స్వాగతము నిచ్చిరి. శ్రీ మొపరాల నూర్యవారా యణకాశ్రీగారు (ఆంధ్రపండితులు) సంస్కృతాంధ్ర హిందీ భాషలందు విద్యాలయములను స్వాగత్యోముల జరిపిరి. శ్రీ సాంఘూర్తిగారు విద్యాలయముయొక్క లోంటి యాన్నట్టి స్థితి భన గోరములను ప్రకృత రాజకీయ వారావరణము, ఇది మాస్కరులను కలిగిన నేటి కర్మస్థితి తెలిపిరి. శ్రీగిద్దానీగారు (వర్తమాన మిచ్చుచు తమకృతజ్ఞత తెలిపిరి.

పిదప గోదావరి మండల ప్రచారమితి కార్యస్థాన మునుచూచి హిందీ ప్రచారముయొక్క అభివృద్ధికి సంతుష్టిని తెలిపిరి.

శ్రీయంత మల్లాది కృష్ణమూర్తిసంతులుగారి యగ్రాగ నాధిష్ఠ్యమున పురమందిర మైవాసమున ఆనాడు సాయంకాలము 6-30 గంటలకు బహిరంగసభ జరుపబడినది. ఒకగంట కాలము శ్రీ గిద్దానీగారు ఉపన్యసించి బంధువులకు పయ్యమెరి. పిమ్మట శ్రీ. సాంబరూర్తిగారు గిద్దానీగారి యుపన్యాస మును ఆంధ్రమున తెలియజేసిరి.

బెజవాడలో వేంకటేశ్వరాయుర్వేద కళాశాల

ఆయుర్వేదభూషణ నోద రామకాశ్రీగారు బెజవాడ లో నెలకొల్పిన వేంకటేశ్వరాయుర్వేద శైవ్యశాలకు నిన్న 9 వ తేదీ సాయంకాలమున ఆచార్యగిద్దానీగారు వచ్చిరి. వారి రాగానే వారికి నూతనశిష్యులములను పుష్పనందన తాంబూలాదులను సుచాచారాను సారి ము కళాశాల వారు సమర్పించిరి. వారికి కళాశాల నరేను చూపించిరి అపుడు పాఠశాల జరుగుమందె ను, కలసియుగంధములకు గూర్చియు విద్యాబోధనమును గూర్చి యు గిద్దానీగారు కడిగి తెలిపిరి రామకాశ్రీగారి స్వార్థ త్యాగమున జేరాధానమును ప్రశంసించిరి. జాతీయజీవిత పున రుద్ధికనైక దీక్షావరతలములను నిట్టిస్వతంత్రప్రతిష్ఠాపనలేకనుక కాలము న ఆ శాల కల ను మరల పెం పొందిం చున్నవని గిద్దానీగారు నుడిపిరి. పిమ్మట వారిని వైద్యశాలకు గొనిపోయి. రామకాశ్రీగారు తమ భరణిన సుక్రదీప్తములను నొవధరాజులందు గని గిద్దానీగారు చాలమెచ్చుకొనిరి. పిమ్మట గిద్దానీగారు గాంధీజాతీయవిద్యాలయమునకును నేతపాత కాలమునకెల్లిరి. అచట ప్రధానోపాధ్యాయుడు సీతారామయ్య గారును ఉపాధ్యాయులును గిద్దానీగారికి స్వాగత మొసగిరి. పిమ్మట విద్యాలయ ద్వితీయ వార్షికోత్సవసభ జరిగినది. ఆస భకు గిద్దానీగారు రథ్యుత రవించిరి. కార్యదర్శిని వేదికను చది వెను.

పిమ్మట ఆచార్య గిద్దానీగారు గంధీజోపన్యాసము నొ సంసి భనసహాయమును కోరిరి. జాతీయవిద్యాలయములకు ఖద్దరు విప్రాయములను వెలుకొల్పుట యభ్యాసపరచుచి సభ్యులు ముగుగా ప్రహింకలగునట్లు గిద్దానీగారు నడిపిరి. ఈ కళాశాల ఉపాధ్యాయులు పలువురు స్వార్థత్యాగ మ్మె రించి రని కొనియాడిరి. బందరు ఆ. ప్రభాతీయకళాశాలను చూచి కొని యాడిరి. నిన్న 9 వ తేదీ రాత్రి మెయిలులో అమమదాబాదు కు బయలుదేరి పోయిరి. (శంతివాద)

బసాబు యాతాబు హుస్సను గారు కడలూరు చెంపా
లలోనున్న ప్రభు ఖుసుమ గొప్పవ్యాఖ్యాతము వ్రాసిరి. సేను
చెంపాలలోనున్న ప్రభు దానిని చూచిరిని. అది చాల శ్రేష్ఠమై
నది. దాని రంగులలో ప్రకటింపవలెనని వారిని కోరెననని హాకి
ఫజలరు రహీమాను స్వామీగారు వ్రాసిరి.

ఆంధ్ర వత్రిక

1923 వ సం అగస్తసుల 10 వ తేది

శుక్రవారము

కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ

స్వరాజ్యపక్షము కులలో ముఖ్యులగు కండిత మోతలో నెహ్రూగారు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు పథాను జరుపుట యవసరమని గ్రహించుట, మిగుల భాగ్యముగ నున్నది. కొందర ప్రస్తుతమున్నను లేకున్నను కాంగ్రెసుసభ జరిగి తీరవలయు ననియు, ప్రత్యేకసభ గావించెడి తీర్మానములకు, సాంపర్థ్యకసభలు చేసెడి తీర్మానములకు గల విలువ గల దనియు, నెహ్రూ గారు తమ ప్రకటనమునందు సూచించిరి. చిత్తరింజన దాసుగారివలె గాక, నెహ్రూగారు కాంగ్రెసు నిర్ణయనశక్తికలను గ్రహించినందుకు సంబంధించి దము. ట్లెట్ల యంగ్లీకారమును కొంతకాలము క్రింద టునే ప వియున్నచో, ఈ సరికి కాంగ్రెసుసభ జరిగి నిర్ణయము జయల్పింపెడిది. ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ గూర్చి బొంబాయిలోగాని, నాగపురములోగాని, స్వరాజ్యపక్షమువారు సుముఖత జూపరయిరి. మీదుమిక్కిలి నాగపురపు నిర్ణయమును పునర్వి మర్శించవలెనని వీరు మరల గోరియుండుటచే, విశాఖపట్టణములో సభ జరుగుట యవసర మయ్యెను. ఇటుల వృధగ కాలయాచనజేసి, విశాఖపట్టణసభ జరుగునాటికి, తాము హాజరు గా మనియు, తమ విన్నవమును ఉపసంహరించుకొంటి మనియు, తెలియజేసిరి. కాంగ్రెసు నిర్ణయములపై ఏమాత్రము గౌరవమున్నను ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభ జరుగుటకు, స్వరాజ్యపక్షమువారే ముఖ్య ముగ ప్రయత్నించెడియుండవలసినది. వారట్టి ప్రయ త్నము గావించకపోగ, కాంగ్రెసు నిర్ణయమున కన్నను శాసనసభల వంటిరులనిర్ణయమున కెక్కుడు విలువ గలదనియు, కాంగ్రెసుసభ ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యము వహించదనియు, మొదలగు సభ్యసిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించ జొచ్చిరి. ఇందువలన స్వరాజ్యపక్ష మునకు దేశమున గలిగిన ఎక్కుడు వ్యాప్తిగాని, పలుకుబడిగాని లేకున్నను, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను క్షీణింపజేయుటకు మాత్ర మివి యక్కరకువచ్చెను. కాంగ్రెసు నిర్ణయములను ధిక్కరించుట, యొక పనియయ్యెను. దేశమునకంతకును నిజప్రాతినిధ్యము వహించెడి జాతీయ సంస్థ కాంగ్రెసుక బ్రతి యె యును, కాంగ్రెసు క్షీణిని కాపాడుటకు అన్ని భాగములనుండియు ప్రతినిధులు విచ్చేయుట యవ సర మనియు, వండితి మోతీలాల్ నెహ్రూగా ర్ తిరణమున హెచ్చరించినందులకు దేశము వారికి కృతజ్ఞత జూపవచ్చును.

కాంగ్రెసునుండి విడిపోయిన మితవాదులు ప్రజల యభిమానమును కోల్పోయిరి. అధికారుల యుండ లేనందున, వారి యభిమానమును సంపాదించు మితవాదు లిప్పుడు కోల్పోయి, ఇటునటు గ కుండి ముగించుచున్నారు. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను భంగ పరచుచు, కాంగ్రెసునిర్ణయములను ధిక్కరించు కొలదియు, స్వరాజ్యపక్షము వారును ప్రజలగౌర వము నిలపియు, బడయుచున్నారు. నెహ్రూగా ర్ సంగతిని కనిపెట్టయే, సకాలమున మందలించిరి. స్వరాజ్యపక్షము నెదుర్కొనుచున్న యువదళ వమును తొలగింప సమకట్టిరి. నెహ్రూగారి హిత

వాక్యము లాశతమువారిదృష్టి నికమీద మార్చి వైచి, కాంగ్రెసుపై భక్తిని పురిగొల్పు గాక యని కోరెదము. అభిప్రాయభేదము లుండవచ్చును. భిన్నాభిప్రాయము లుండవచ్చును. కాని, భిన్నకార్య క్రమమునుకొనసాగించదలచుచో, వివిధపక్షముల వారను ఒకటి నొకరు డీకొని అధికారవర్గ మను బలహీనపరచుటకు మార్గమును తామే బలహీనపరచుకొందురు. స్వరాజ్యపక్షమున కిప్పు డనుకూల పరిస్థితులు గుడిరెనని, నెహ్రూగారు సంతృప్తిపెంచుచున్నారు. దేశాభిప్రాయమును గుర్తించుటకు ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ జరుపుట కన్నను మరయొక మార్గము లేదని వీరు గ్రహించిరి. ఇరుపక్షములకుగల విభేదములగూర్చి దేశమునం దిప్పుడు సాంగోపాంగముగ చర్చజరిగెనని వీరి యుద్దేశము. అందుచే, దేశము నిపుడు సంచలనకేసెడి ముఖ్యవిషయములగూర్చి తగు నిర్ణయము గావించు టకు ప్రజలిప్పుడు సంసిద్ధులైన నెహ్రూగారు భావించుచున్నారు. ఇంతియగాక స్వరాజ్యపక్ష మునకు బలస్థానమగు సంయుక్తరాష్ట్రముల సమీ పమునందు, ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ జరుగుటకుల నిశ్చయించుటవలన, స్వరాజ్యపక్షదృష్టి వెనుకటి కన్న కొంతవరకు మారియుండవచ్చును. మొదట నిర్ణయించబడినటుల బొంబాయియందు కాంగ్రెసు సభను జరుపుటకు, శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు ఖండితముగ నిరాకరించి, స్వరాజ్యపక్షమునకు సహాయము జేసినది. ఈ పక్షమువారామెకు కృతజ్ఞత జూపవచ్చును.

స్థానబలమువలన, సభాసభ్యులమును ప్రేరే పించుటకు కొంతవరకు వీలయినను ఆ విషయము సంతగ పాటించట, న్యాయముగ నుండదు. బొం బాయిలో సభ జరుగుటవలన మెజారిటీపక్షము వారి కనుకూలనిర్ణయము సిద్ధించుటయు, డిల్లీలో సభ జరుగుటవలన స్వరాజ్యపక్షమువారి కనుకూల నిర్ణయము ప్రాప్తించుటయు జరుగుట యొకవేళ నిజ మనుకొనెను, కాంగ్రెసుపైనను, కాంగ్రెసు నిర్ణయములపైనను భక్తిగౌరవముల గలవారీస్వరాజ్యపక్షములను పటింపజాలరు. తాత్కాలికపు సందర్భములవలన ఒకపక్షమున కనుకూల పరిస్థితు లేర్పడుచో, రెండవ పక్షము వారు గుండట కవసరము లేదు. ప్రదేశమునందు కాంగ్రెసుసభ జరిగినను, స్థానిక ప్రోద్బలము కొంతవర కుండక మానదు. కాని, నిడుకాంగ్రెసు సభలో జరిగిన తీర్మానములను శిరసాఽహించుటయే, కాంగ్రెసు సభ్యుల ధర్మము. ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించి దాని ననుసరించుటవలననే, ప్రజాపరిపాలనము సిద్ధించును. డెమోక్రసీ బెరుగును. కాంగ్రెసుసభ యొక్క లోపముల నెంచుచు, అ సంతృప్తితో కాలము గడపుట, ఏపక్షమువారికిని లాభకరము గాదు. డిల్లీలో జరిగెడి ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ కన్ని పక్షములవారును వెడలి, దేశము నెదుర్కొనిన విషయ ప్రశ్నల గూర్చి సమరసభావముతో చర్చ జరిపి, కాంగ్రెసుగౌరవమును కాపాడుట ధర్మము. బొంబాయిలో సభ జరుగకుండ జేసినందులకు, సరోజినీదేవిగారిని కాంగ్రెసుపక్షమువారు నిందింప బోరు. స్వరాజ్యపక్షమువారి కనుకూలవ కాశముల గల్పించుటకు, ఆమె చేసిన ప్రయత్నములను నిరసింపవసరములేదు. కాని తనచర్యను సమర్థించు కొనుచు, జేసిన ప్రకటనమునందు, ఆమె పరమ వాక్యముల నుపయోగింపకుండిన బాగుండెడిది. ఈమె కాంగ్రెసునిర్ణయములకు బద్ధులగు మెజారిటీ పక్షమువారి ననుసరింపగ నిందించుట పాడిగాదు. మెజారిటీపక్షమువారి దృష్టిపక్షము కాంగ్రెసు వివాకసమునకు తోడ్పడినటుల సరోజినీదేవిగారు చెలుపుట, సత్యవిరుద్ధము.

బొంబాయిలో సభ జరుగుటవలన మెజారిటీ పక్షమున కనుకూలతీర్మానము జరుగు నని భావించుటయు, బేలకేమే. బొంబాయికి, మహారాష్ట్రము చేరువున లేదా? స్వరాజ్యపక్షమువారు బొంబాయి నిర్ణయమును మాత్రము ప్రేరేపింప జాలరా? తాత్కాలికభావాతిరేకమువలన, సరోజినీగారు రైలుల నిందించినను, దీనినిగూర్చి వివాదకడ నవసరము లేదు. కాంగ్రెసునిర్ణయము నన్నిపక్షములవారును అనుసరింపకపోయినను, ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభ జరుగుట యవసర మని ఇంతకుమున్ను సూచించి యుంటిమి. కాంగ్రెసునిర్ణయ మేది యయినను, మెజారిటీపక్షమువారు దాని ననుసరించెద ననుటకు సందియము లేదు. కాని, స్వరాజ్యపక్షమువారు గావించెదరా యనునదియే యోచించదగిన ప్రశ్న. కాంగ్రెసు నిర్ణయము నిరుపక్షమేలవారును అనుసరింపనిచో, దాని వీలు వధి గు ననుటకు మాత్రము సందియము లేదు. పిమ్మట గూడ వివాదము లింకను చేగుచునే యుండును. ఐనను, ఏపక్షము కాంగ్రెసునిర్ణయమును అతిక్రమించునో, అపక్షము దేశమును తనకెంగొని రాజాలదు. ఈ సంగతిని ఇరుపక్షములవారును గ్రహింపవలెను. వండితి మోతీలాల్ నెహ్రూగారి స్టేటుమెంటును చదివినచో, కాంగ్రెసు నిర్ణయమును స్వరాజ్య పక్షమువారు ననుసరించెదరో లేదో స్పష్టమగుట లేదు. డిల్లీలో కాంగ్రెసు సభ జరుగుటవలన స్వరాజ్యపక్షమున కనుకూల పరిస్థితు లధికముగ నున్నను, అంత్యనిర్ణయము ప్రతికూలముగ నుండుచో, వారు తమ వ్యతిరేకసంచలనమును కట్టి పెట్టి కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు ఎదు లగుదురా? ఈ సంగతిని నెహ్రూగారు గాని, దాసుగారు గాని వెల్లడిజేయట ముఖ్యము. కాంగ్రెసు తీర్మానము నకు స్వరాజ్యపక్షము గూడ బద్ధులుగ నుండుచో, దేశము స్వరాభివృద్ధి గాంచుట కనుకూలముగ నుండును. ఈ విషయమై నెహ్రూగారు తమ పక్షమువారికి స్పష్ట మగు నాదేశము నెసగుట సముచితము. సరోజినీదేవిగారు, తమ పలుకుబడి నుపయోగించి, స్వరాజ్యపక్షమువారి నిందుకు ప్రోద్బలపరచుచో, ఆమె తన ధర్మమును నెరవేర్చినదిగను. తమ నిశ్చయమును త్వరలో వెల్లడి జేసి, స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రజలసందియముల బాపగోరెదము.

నాగపురపు సత్యాగ్రహాల విడుదల

నాగపురమునందు అమలులో పెట్టబడిన పతాక నిషేధాజ్ఞను రద్దుజేయవలయునని, మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభవారు తీర్మానించినటులనిన్నటి వార్తలు చెలిపియుండెను. నేడు జేసినవార్తప్రకారము, నాగ పురపు సత్యాగ్రహాలనందరను ఎట్టిపరతు లేకుండ విడుదలజేయవలయు ననియు, ఇంకను మిగిలియున్న ప్రాసిక్యూషనులను ఎత్తివేయవలయు ననియు, ఏ ప్రయోగికు నయినను నాగపురమునకు పోకుండ ఆటంకపరచగూడ దని వెంటనే ఉత్తరు వీయవలె ననియు, శాసనసభవారు తీర్మానించు అంతయు శ్లాఘాపాత్రము. ప్రభుత్వమున కింతవరకు అండగనున్న శాసనసభ్యులే, నాగపురపు అధికారులచర్యలను ఖండించి ప్రజలసంచలనమును బలపరుచుచుండ, అధికారులెంత నిరంకుశముగ ప్రవర్తించిరో కనుగొనవచ్చును. శాసనసభ్యులు శాసనోల్లంఘనము నామోదించరని, ప్రభుత్వమునకు చెలిసిన సంగతియే. ఇట్టిస్థితిలో మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు అధికారులుజేసిన తిప్పిదము సంగీకరించి, శాసన సభా తీర్మానముల నాచరణలోనికి దెచ్చుట సమం

జనము. లేనియెడల, వారు భారతీయాభిప్రాయము నెంతమాత్రము పాటించరని స్పష్టమగును. ప్రభుత్వ సభ్యులగు జోషీగారు తీర్మానము నెదిరించుచు, ఆ సనసభాతీర్మానము శాసనోల్లంఘము నామోదించుచున్నదనియు, లా ఆర్డరులను రక్షించుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మమనియు, నిర్బంధితులపై దయజూపుట కవసరము గలుగ లేదనియు, శాసన సభవారి తీర్మానము సంగీకరించినచో శాసనోల్లంఘనము సంగీకరించవలసి వచ్చుననియు, మామూలు పంతులును ఏకరువు బెట్టిరి. శాసనోల్లంఘమును పురిగొల్పిన స్వాతంత్ర్యనిరోధము తప్ప; మాత్రము జోషీగారికిఁచలేదు. జోషీగారు భారతీయులైనను, అధికారకడ వియంహంకారంతోవలెనకు, ప్రభుత్వద్వ్యోగల చర్యలను సమర్థింపక దీరదు. శాసనసభవారి ధర్మము తీర్మానముల గావించుటతో మగియు లేదు. అవి సఫలమగునటుల జూచుట వాటిధర్మము. క్రస్తుత్పత్తిలో శాసనసభ్యులు సయితము సత్యాగ్రహ మొనర్చుటయే, యతమధర్మము. ఇందుకు వారు పూనుకొందురా?

జర్మనీ: సాత్వికనిరోధము

జర్మనులు ముందుగ సాత్విక నిరోధమును వదలుకొనవలయునని ప్రెంచివారును బెల్జియను లును మాలేమేగాక, బ్రిటీషు వారును హిత మొనగుచున్నారు. తమకు మిగిలినయున్న సాత్విక నిరోధాస్త్రము నెక్కడానిని జర్మనులు విడనాడ రని యూహించుట కష్టముగాదు. జర్మను ఛాన్సుల రగు డాక్టరు క్యూనోగారు విషయమై మొన్నటి ది.ము ముచ్చటించుచు, సాత్వికనిరోధమును విడ నాడుటకు అంగీకరింపరయిరి. రూరును అక్రమించిన పిచ్చుట, ప్రాన్సు వెనుక సంపాదించినంత బాగుల నైదవవంతు బాగును మాత్రము సంపాదించె ననియు, బల ప్రయోగమువలన క్యాకులుగాని యజమానులు గాని లొంగిపోరనియు, ప్రెంచి వారు గనుల నాక్రమించి పని చేసినను ఎక్కుడు లాభము గలుగదనియు, క్యూనోగారు అసందిగ్ధ ముగ బలికిరి. ఇందునుబట్టి సాత్విక నిరోధమును కొనసాగించు వట్ల వారు కృతసిద్ధియై యన్నా రని విడితము గాగలదు. ప్రాన్సు కట్టుదలవలన, జర్మనుల పట్టుదల యతిశయించుచున్నది గాని దిగ్గులలేదు. సాత్వికనిరోధమును కొనసాగించుటకు డాక్టరు క్యూనోగారు ప్రోద్బలకరుచుచున్నను, ఛాన్సులము సంతమాత్రము అవలంబింపవల దని హెచ్చరింపసాగిరి. ఛాన్సులము నకు బూసక, జర్మనులు సాత్వికమార్గమునే కొనసాగించి తమ యభీప్సమును నెఱవేర్చుకొనగలుగుచో, యూరపునకు మార్గ దర్శకులు గాగలరు. ఛాన్సులపు ఉపయోగముగూర్చి, సాశ్చాత్యుల యభిప్రాయములు మార్పు జెందునెడల, యుద్ధము లంతరించుటకు మార్గ మేర్పడవచ్చును.

సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనము

బల్గారిలో పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమును ప్రారం భించుచు, గవర్నరుగారు తేసికప్రసంగము, నిశ్శికిని గుర్తించుటలేదు. ఈ ప్రదర్శనము, సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనమునకు ఉపాంగముగ నేర్పలుపబడెను. సామ్రాజ్యప్రదర్శనమును బహిష్కరింపవలె నని, కాంగ్రెసు సభ దెలిపినపుడు, అధికారు లేమి, మితవాదు లేమి, పరిహసించిరి. కెనియానిర్ణయము ప్రజలక్షేమమునకు భంగకరముగ పరిణమించిన నాటినుండియు, సామ్రాజ్యప్రదర్శన మును బహిష్కరింపవలె నని మితవాదులు ఎలు గెత్తి చాటుచున్నారు. ఈ ప్రదర్శనముగూర్చి వర్త

కులలో నెట్టి యత్నాహము గలుగలేదనియు, వారు ఉపేక్షాహించుచు న్నారనియు, గవర్నరుగారు విమర్శించిరి. ఇందకు కరణము వాణిజ్య షీతల యగు గవర్నరుగారు దెలిపినను, నిజకారణ మెల్ల రకు దెలిసియేయున్నది. సామ్రాజ్యము నందు భార తీయులను మానవమాత్రులుగ కరిగించుటకు తెల్ల వారు బూనుకొనక యుండగ, సామ్రాజ్యప్రదర్శనములందును, సామ్రాజ్య సమావేశములందును పాల్గొనుటకు వారి కే. బుద్ధిపుట్టును? ఆత్మ గౌరవముగల భారతీయు లిందుల కెటుల బూను కొనగల్గుదురు. కే. యా సమస్య విషయమై, ప్రజలయెడ ప్రభుత్వమునకు సానుభూతి గలదేని, సామ్రాజ్యప్రదర్శనమును బహిష్కరించువట్ల వారు ప్రజలకు ప్రోత్సాహ మొసగుట న్యాయము.

లాన్సబరీగారి సలహా

కెనియా ప్రతీకలు లగు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి కిని, యమునాదాసు ద్వారకదాసుగారికిని, లేబరు కమిషనరు లగు లాన్సబరీగారిచ్చిన సలహాను గమనింపవచ్చును. లేబరుకమిషను అధికారము వహించినపిమ్మట, భారతీయుల కోర్కెలు నెఱవేరు ననియు, అంతవరకును కాన్స్టిట్యూషనల్ ఆందోళనమునే కొనసాగించవలె ననియు, వీరు గోరిరి. ద్వారకదాసుగా రిందుకు బడలుజెప్పుచు, తమ ప్రయత్నములు వ్యర్థమయినను, బ్రిటీషుసామ్రాజ్యము నందు తమకు నమ్మకము దొలగ లేదని, అభయ మొసగిరి. లాన్సబరీగారి సలహాను కొన సాగించునెడల, మితవాదు లవలంబించు క్రస్తుత పద్ధతులనే అనుసరించుచు లేబరుకమిషను అధికార మునకు వచ్చువరకు ప్రజలు గుటకలు మ్రొంగుచు గూరుచు:డవలసి వచ్చును. లేబరుకమిషనువారు పాలకు లయినపిమ్మట, ఇక్కటి సద్భావముయే గాలి కెగిరిపోవునో ఎవరు చెప్పాలరు? కరులపై నాధార పడిడి ఏజాతి యయినను, స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుట దర్లభము. భారతీయులు స్వతంత్రులై నమ్ము కొని పాటుపడుచో, ఇంగ్లండులో నే పక్షమువారధికారము వహించినను, స్వరాజ్యఫలము చేజిక్కికమానదు.

ఫిలిప్పైను పరిపాలనము

ఫిలిప్పైను దీవులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చెదమని పాగ్దానముజేసిన అమెరికాప్రభుత్వము వారు కొంతకాలముక్రిందట తమ పాగ్దానమును సున్నజాటిరి. ఫిలిప్పైను క్రజ లింకను సమర్థత గడించలేదని సాకుబెట్టిరి. ఇందుమూలమున, ఫిలిప్పైను క్రజలలో మిక్కుటముగు నశాంతి జనించెను. ఫిలిప్పైను మంత్రివర్గము రాజీనామానిచ్చెను. ఇకముందునుండి అమెరికను పైనికాధికారులు ఫిలిప్పైను దీవులను కరిపాలించెదని, జనరలు వుడ్డు గారు క్రకటించిరి. మార్షలులా క్రకటనమువలన, ఫిలిప్పైను దీవులకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చు నాశలంతరించెనని భావించవచ్చును. అమెరికాసైతము, అధికారవాంఛనుండి బయల్పడజాలక, యూరపీ యను రాజ్యములతోపాటు ఇంపీరియల్ స్వభావ మును కనుబటచెను. స్వయంనిర్ణయ ధర్మమును విడనాడెను. సాశ్చాత్యుల దృష్టిమారి, క్రతిజాతికిని స్వయంనిర్ణయాధికారము గలదని మాటలలో గాక క్రియలో వారంగీకరించువరకు, పునర్నిర్మాణము సాధ్యపడదు. ప్రపంచశాంతికి రక్షణగలుగజాలదు.

డాక్టరు కిచ్చూగారి విడుదల

డాక్టరు కిచ్చూగారు విడుదలయగుదురను వార్త పంజాబునందే గాక, ఇతరరాష్ట్రములందు గూడ సంతసము గలుగజేయగలదు. కరాచీ కేసులో

వీరు శిక్షితులయిరి. కిచ్చూగారు, సుప్రసిద్ధులగు నాయకులు. అసహాయవాదులు. నేడు పంజాబులో ప్రబలియున్న హిందూమహమ్మదీయ కలవరమును పోగొట్టుటకు, కిచ్చూగారికన్న సమర్థు లుండబోదు. సర్వరస్వరాజ్య సంపాదనాసత్తులగు కిచ్చూగారు, హిందూమహమ్మదీయ విభేదములను సహింప జాలరు. వీరి క్రయత్నములవలన, పంజాబులో నుభయసంఘములమధ్యను, ప్రేమభావము బల పడుననియు, అసహాయోద్యమమున కెక్కుడు ప్రోద్బలము గలుగననియు, నమ్మెదము. ఉభయ సంఘములును ప్రత్యేక లాభదృష్టిని విడచి, స్వరాజ్య సంపాదన కార్యములలో నిమగ్నులగు చో, యిపుడు పొడసూపెడి వైషమ్యములు రూపు మాయ గలవు.

ప్రత్యేకపు టాడంబడికలు

వివిధజాతులమధ్య ప్రత్యేకపు టాడంబడిక లేర్పడుటవలన, యద్దమనకు బూర్వము ఎన్ని యనర్థములైనను వాటిల్లియుండెను. నానారాష్ట్ర సంఘము నేర్పరుచుటవలన, ఇట్టి యెడంబడిక లంతరించు నని యూహింపబడెను. కాని, అటుల జరుగదయ్యెను. ఇప్పుడు సయితము, ప్రైవేటు ఒడంబడికల కవకాశ ముండవలె నని, నానారాష్ట్ర సంఘమునకు సంబంధించిన కమిషను వారు నిర్ణయించిరి. ఇట్టి సందర్భములలో వెనుకటి స్థితికిని, ఇక్కటిస్థితికిని ఎన్నదగిన భేదము లేదని వేరుగ జెప్పవలయునా?

సానికవార్తలు

ఆగమనము:—దివాన్ బహద్దరు మోవల్ల రాజుచంద్ర రావు కంఠజుగా రి యదయయాన కలకత్తా మెయింసం దిచ్చుటకు జేరి.

దక్షిణాఫ్రికా మెయిలు:—దక్షిణాఫ్రికా దేశపు రెటరుమెయిలు మద్రాసు కెసరలు పోస్టాఫీసుగా ఆగస్టు 14వ తేదీ సాయంత్రము 6.25 గంటలకు కట్టివేయబడును.

బెంచికోర్టులు:—కొంకణూరు 1 తర్జునగడ వ్రాసి నమీదట, స్పెషలు మేజిస్ట్రేటులు యద్దరుగాని అంకభవైగా గాని యుండిన కే కోరంగరిపోవునని, కమిటీ ఒకరుగాని అంక కమిటీగాని స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు లుండవలెనని యన్నదానిని కభ్యుక్తమురాదు మార్చివేసిరి.

ఆత్మహత్య:—పచ్చపుచెట్టిపిఠిలోనున్న రత్నమ్మ క్షణ ఒక తెలక యాకజపత్రి భర్త మరయ్యెనత్రీ నుంచుకొని తనతో క్రుక్తి లేకుండుటకు సహించజాలక గొంతుకుపోసికొని ఆత్మహత్యగానియిక్కొనెను. పోలీసుస్టేషనులో పరీక్షచేసి వ్యాధి, భర్త కేయలని సహించలేక ఉరిబోసికొని ఆత్మీ చనిపోయెనని తీర్పుజెప్పిరి.

వకీళ్ల సంఘము:—రెడింగు ప్రభువు:—కన్నుకు టి. ఆర్. రాజచంద్రయ్యగారి అధ్యక్షతన మద్రాసు నైజాం కీళ్లయొక్క సంఘ ఆవరణభవనము, ఆత్మీకు దేశంబులలో రెడింగు ప్రభువు మద్రాసుకు కచ్చివచ్చెను. వకీళ్ల సంఘము, వార్ ఆటోర్నీ సంఘములలో గలసి విందుగావించవలెనని తీర్మానము అధిక సంఖ్యాకులకే ప్రోసిరేయబడెనని మాట తిల్చి యుచ్చుది. డియరీ ఎన్నికెన.

శ్రీ ఆంధ్రాలో భక్తజన సభ:—చాచాపు క్రతి సవత్సరమును, అతివిమర్శగా జరిపించుచు వచ్చుచుండు, కర్న మహోత్సవమున అయిదవ వార్షికోత్సవము, కెరియాస్వాత్ వారి తమరైతురు “మానీకురు త్రవాచ్చియార” అను ప్రసిద్ధికెక్కిన శ్రీ ఆంధ్రాస్వాత్ అతికరించిన తిరువాదిపూర తిరుక్షక్రితము టంకకాలపిఠిలో కనుదాంగిరద్ద నున్న అల్లూరు కేంకటాద్రి స్వామివారిచతుర్థయీ యా ఆగస్టునెల 14 వ తేదీ మంగళ వారము ప్రాతఃకాలము 8 ఘంటలకు తిరువలంబనాభిషేక మున్న రాత్రి 7 ఘంటలకు వీధిపరక్షిణమును అరివిసోడు మగా జరిపించెదను

యస్. సత్యమూర్తిగారు:— స్వనివహనము

గూర్చి సత్యమూర్తిగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— నేను మద్రాసు కానన్ సర్కిల్ విశ్వవిద్యాలయస్థాపనకు నిలుచుట లేదనియు, ఆపై చీకటి నిలుచుచున్నాననియు వదలుట గలవు. నాపక్షము ఆపై చీకటి నిలుపుమని కోరికాని, నేను నాపక్షపు సమ్మతితోనే మద్రాసు కానన్ సర్కిల్ నిలుచుచున్నాను. కావున నేను విశ్వవిద్యాలయస్థాపనకు నిలుచుచున్నానని నియోజక లండన్ రకు దెలుపుచున్నాను.

చింతామణి:— ఏలూరు శ్రీ సీతారామాంజనేయ

సమాజమువారు నిన్నటి రాత్రి రాయలుత్రియేటరువందు చింతామణి లేక బిల్వమంగళ ఆనునాటకును చెందకూరి ప్రదర్శించిరి. ప్రదర్శన ప్రేక్షకులకు సంతృప్తికరముగ నుండెను. చింతామణి తానొకప్పుడైన బిల్వమంగళుడు అవసాదికములగు రెండు డియోద్దవ వచ్చివచ్చును తండ్రిపక్షము ప్రత్యుత్తరమొసగు సందర్భమున వినుగుడలకు గానగుచు గొప్పించెను. యోగి నియోజకచింతామణియు లీలాకుమారుడు భక్తిభావమున బాగుగ గనబరచిరి. ప్రదర్శనమున నీతిపరమైన బోధించు భాగములకే ప్రాధాన్య మొసగుట చాలయుక్తమగు నున్నది.

1921 క్లబ్ సమావేశము

మద్రాసునందలి లెక్కబుకార రాజకీయ కాళివారు కె. జ్యోతిర్లయ్యను నిలసియున్నాడు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి విషయమున భారతీయుల హక్కులను సురక్షించునట్లు కృతజ్ఞతను కూచించి, ఇకముందుకుడ నీరక్షయమున వట్టుకలతో భారతీయులకు సాయము రింపవలెనని కోరి, ఈసమస్య పరిష్కారము గురికు సకలమార్గముల సరిచేయుటకు నేమల్ కన్వెన్షన్ ప్రధానమార్గమన 1924 వ సం॥ వ జరుగనున్న కన్వెన్షనుకు ఆనుకూలముగ నుండు మని వాదనము చేయువారి నే కానన్ సర్కిల్ కు సభ్యులుగ నెన్నుకొనదనునయొక తీర్మానముగావించి, తీర్మానములోని మొదటిభాగమును వైస్రాయిగారికి రిండిచావ్రసంపిరి

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామిశ్రీశ్రీశ్రీ - వెల్లిమలై

చిత్తూరుజిల్లా:— యీ దేశాలయము చిత్తూరుజిల్లాలో నుండు ముఖ్యమంత్రి శ్రీమంత్రి నొకటి. (తది సం॥ ౧౦ అడిప్టెడ్ కాన్స్టేబుల్ కృత్తిక బ్రహ్మకృష్ణుడు మొదలయిన కాలములలో వే కొడి జనము ఇక్కడికి వచ్చి స్వామిదర్శనం చేయుచున్నారు. కొండకొండ బాగుండున్నది యందులో జనము అందరును స్నానంచేడడం క్రమమున వుత్తరదం ఈ నీళ్లనే కంటకున్న త్రాగుటకున్న ఉపయోగించుచున్నారు ఇట్లు అకుభ్రమయిన నీటిని కంటకున్న త్రాగుటకున్న ఉపయోగించడం కల్ల అనేక వ్యాధులకు అప్పుకును చూపి. కాబట్టి తాలూకా బోర్డువారు ఉత్తరకాలములోన వున్న జనముల త్రాగుటకు వలెనీళ్లు కల్లుచేయటకు ఒక బావి క్రవించి నిట్లుయితే చాలా సౌకర్యముగా నుండను. — టి. యస్. ఉమాశిలయ్య.

ప్రభుత్వోద్యోగములు - బాలిప్రాతినిధ్యము

లెక్కలు:— ప్రతిసంవత్సరమున ఆ యా ప్రభుత్వకాళాధికారులు ఏప్రిలు 1 వ తేదీనాటికి వారికింది అఫీసులలో యేయబాటులవా రెంటియందు యుండుననియు లెక్కలు తయారుచేసి పంపుచుండును. అట్టితరీ మనామృదీయుల ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి లెక్క అక్టోబరు 15 నకుండు తయారు చేయవలసిన ప్రభుత్వమువారు తెలుపుచున్నారు. బాలిప్రాతినిధ్య ముద్యోగులలో సెలవుకు వున్నవారి లెక్కలను బంపునపుడు, ఆయా అఫీసులందు, బ్రాహ్మణులు, బాహ్యజాతులు, ఇండియన్ క్రిస్టియనులు, మహమ్మదీయులు, యూరప్షియనులు అంగ్లో-ఇండియనులు, వజ్రులు, బుర్రులు యొకరినొకరుండి యున్నారో దేవతలయను. లెక్కలలో యంగు గెజెట్టుకు ఉద్యోగము లెన్నియో, నాన్ గెజెట్టుకు నూను, అంకితులైన ఉద్యోగము లెన్నియో, నూరుకు తక్కువ తరహాపాతుల యుద్యోగము లెన్నియో, తిరుగు లెక్కకు ఉద్యోగము లెన్నియో దెలుపవలయును. రెవిన్యూ, జ్యూడిషియల్ డివిజనులెక్కలను, రెవిన్యూ బోర్డు, హైకోర్టువారి పండి పిఠ ప్రభుత్వమువారికి జేప్పవలయును. ఇందులకు రాజధాని పాలనాసేదనముగారింట్ల అక్టోబరు 15 నకుండు మహమ్మదీయుల ప్రాతినిధ్యముగూర్చి లెక్కలను పంపుట తప్పిపోగలదు.

హైకోర్టు వార్తలు

సెషన్సు విచారణ

[గ. ప్రధానన్యాయమూర్తిగారు]

తిరువల్లి కేస్ నగలకమిషను వర్తకుని మరణము తిరువల్లి కేస్ నగలకమిషను వర్తకుని అన్వేషణమునకు ముగిసి కల్లుకు ఆనువారలవురు కొయ్యతో దిసంబరు 13, 1922 నాడు తిరువల్లి అందుకల: అతనికి మరణము సంభవించెననియు నేరమునై సెషన్సునందు ప్రారంభించెడిన నేనును గూర్చిన విచారణలు నిన్నటి తదియందు ప్రకటింపబడి యుండెను.

నేనులో సాక్షులవిచారణ కాగానే, ప్ర. న్యాయ. సందర్భమును తుట్టించిరించెను. జ్యూరర్లు 6 గురు నిందితులు పెన్సునియు 3 గురు నిర్దోషులనియు చెప్పిరి.

ప్ర. న్యాయ. మెజిస్ట్రేట్ అభిప్రాయముతో నేకీభవించి నిందితుల కీరువురము 9 సం॥ కిరికత్తు విధించెను.

తిరువెప్పవచ్చుటకీ సాయంకాలము 5-45 గంటలయ్యెను.

*** **

ఫోరె రి కేసు

నిందితుడు నేరమును అంగీకరించెను.

ఒకమాసము కలి కత్తు

ఈ కేసు ఉవును మేంస్ట్రీలు ఖాకాసాహేబ్ లాడి సాహేబుగారిచే చా-బాచేరుబడి సెషన్సుకు బంపబడెను.

క్రాంతివాహిన్లు కే. పి. ఎం. కె. నగారు కేసును ప్రారంభించిరి.

పార్లమెంటును నొకయవకుడు అక్టోబరు 20 అక్టోబరు 20 జనరల్ అఫీసులో బ్రెజిలీయన్ నుండి, . పి. డబ్ల్యు. అసిస్టులు ఎంజనీయరు ఎన్. వెంకటరత్నముగారి కేసు నుండిన య 891-20 ను అక్టోబరు 20 అక్టోబరు 20 జనరల్ అఫీసు నుండి జూన్ 18-1923 నాడు అచటించి దానియందు ఫోరె రి కేసి ఇంజనీయర్ బ్యాంకునందు చెక్క మార్పుకొనెను.

నిందితుడు అక్రమములో నుండు రెండవ దలక వలచి విజయగల దుస్తులను కొనెను. విగిలిన ద్రవ్యము అతనియొద్దనుండెను అదమను, ద్రవ్యమును పోలీసువారిస్పాధీన మయ్యెను.

నిందితుడు తానఫోరె రి కేసుని యొప్పుకొనెను. ఇదియే అతని మొదటి నేర మగుటచే, గ. ప్ర. న్యాయమూర్తి కలికముగ నుండగోరక ఒక్కమాసము మాత్రమే కలిక విధించెను.

కీర్తిశేషులయిన రవమపు వెంకట సరస్వయ్య చౌదరిగారు:— రకపు వేంకట సరస్వయ్యచౌదరిగారు గుంటూరుజిల్లాలో ముద్రసిద్ధ సహాయనిరాకరణవాది. రెవల్లె తాలూకా ఒలేరు వాస్తవ్యులు. కొంతకాలము గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులుగ నుండిరి. ఒలేరులో నున్న బాలీయపాతకాటు మొదటినుండియు కార్యదర్శులలో నొక రైచాల పాటుకడిరి. మొన్న మొన్న నే రెవల్లె తాలూకా బోర్డు నకును, గుంటూరుజిల్లా బోర్డునకును మెంబరుగా నెన్నుకొనబడిరి. బోర్డు మెంబరుగా తాను చేయున్న కార్యక్రమమును గూర్చి చెప్పుచు, తాను ఎట్టియక్కట్టులు వచ్చిన ప్రజాసేవ కర్మములతో అల్లి సర్వవిధముల పాటుపడుచుననియు, దురదృష్టవశాన జనజయము వాటిలి తమమాట సాగనియెడల రాజీయిచ్చి రెవను ఎన్నుకొనిన పౌరులకు సర్వమును నివేదించి, వారి యాజ్ఞానుసారము ప్రజాసేవయిందే సమగ్నుడనై యుండుననియు దెలిపిరి. బోర్డు మీటింగులలో ప్రజలకు వ్యతిరేకముగ సర్వమును ప్రతిఘటించుట లో వెనుకొనునని. తమకు సదా తోడు నీడయ్యెయిండు జేవిగని బసవయ్యచౌదరి గారిని తమ మార్గము నామోదించి యటులనే సదువుడని పాచ్చించిరి. కాని ప్రజలయొద్దనుండునని యాధీనము నిన్నటి (౧౦-౨-౨3) రేయి స్వరాజ్ వాణిముగావించి, యాకలికాటిని దిఖాబుబింబు బడవనెను. ఒకరునుండు శ్రీకృష్ణవిద్యాలయము పీరికి కాళ్యకన్యారకచిన్నమై వెలుగులదు. కాని ప్రత్యేకము వెంకటసరస్వయ్య చౌదరిగారిపేర నొక స్మారకచిన్నమునుగూడ పాతకాటు పరిపాలకులు స్థాపించి, యద్దానిని సీ ప్తాయుగ నొసర్చి తమ కర్తవ్యమును నిర్వహించుచు గా! సర్వేశ్వరుడు వెంకట సరస్వయ్యగారి యాత్మకు కాంక్ష నొసగుగాక. — పాదకు

ఒకచిన్న మురుగుదొంగతనము

ప్రాత నేరము

రి సం॥ కలి కత్తు విధించెను

జగన్నాథామెంబర్ల యను నొకడు గత మార్చి 30 తేదీ నాడు మెలూరు ఉత్తరమునకు వెడలియుండెను. అచ్చట పొన్నమ్మారు అనునొక పంచమశ్రీ తనచంకలో రి సం॥ బిడ్డను పట్టుకొనియుండ ఈతడు వెనుకనుండిరచ్చి అబిడ్డ బుడిచితిలోని బంగారుకడియమును తీసికొని వెను అంతట ఆమెయను నిందితుని పట్టుకొని పోలీసువాడికి రిపోర్టుచేసెను.

నిందితుడు న్యాయవాదిని పెట్టుకొనక సాక్షులను స్వయం గ్రామినితే చేపెను. అతడివలన ఆ నేరములకు కత్తు పొందిన ప్రాత నేరము. జ్యూరర్లు 9 మందిలో 3 మంది నేరము డనియు ఒక్కొక్కమాత్రము నేరముడు కాడనియు నిర్ణయించిరి.

ప్ర. న్యాయ. మెజిస్ట్రేట్ నిర్ణయముతో నేకీభవించి నిందితుని రి సం॥ కలిక విధించెను.

దొంగతనము

ప్రాత నేరము

రి సం॥ కలి కత్తు

మునుస్వామి అనునొక ప్రాత నేరముడు హైకోర్టులోను మునుందు కనకసభాపతి మొదలి యనునొక దక్షిణ కేరళముడు కోర్టువ్యవహారము కై వచ్చియుండ అదినిజేలు కొనండి ఒకడబ్బు సంపాది ఏప్రిలు 18-1923 నాడు దొంగలించెను. అపచియందు అర్ధనోట్లు ఒక్కొక్కటి మందిరూ పాతకాటు మూడును ఒకక మట్టలతోడును, మరికొన్ని కాగితములును నుండెను.

సాక్షులు విచారణ జరిగిన పిమ్మట జ్యూరర్లు ఏకగ్రీవముగ అతడు నిందితుడని నిర్ణయించిరి.

అంతట ప్ర. న్యాయ. అసిస్టుముతో నేకీభవించి నిందితుని రి సం॥ కలిక విధించెను. రెండుసంవత్సరములు పోలీసువారి వరశీలన క్రిందను నుండవలసిట్లు తీర్పుచెప్పెను.

కడియమును దొంగలించుట

ప్రాత నేరము

రి సం॥ కలి కత్తు

నారాయణస్వామిమొదలి యను నొక ప్రాత నేరముడు గెజెట్టు 18 వ తేదీ ఉదయము చింతాద్రపేట మార్కెట్టులో ఒక ఎనిమిది సంవత్సరముల బాలిక 1 1/2 సంవత్సరము బిడ్డను పట్టుకొనియుండగా బిడ్డచేతినుండి గూ 4-8-0 విజయగల కడియమును దొంగలించెను నేరము మోపబడెను.

ఈ కేసు జూరీలు ఉవును మేంస్ట్రీలు గారిచే విచారించబడి సెషన్సుకు బంపబడెను.

నిందితుడు తన నేరమును అంగీకరించెను.

అంతట ప్ర. న్యాయ. నిందితునికి రి సం॥ కలిక ముల కలిక విధించెను.

కర్నూలుమండల సంఘకార్యవిద్యాహాకవర్గసభ

ఈ నెల ౧౧ వ తేదీ ఆచారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు కర్నూలులో పట్టణకాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయము నందు మండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి సభ జరుగును. ఈ క్రింది విషయము లాలోచనకు రాగలవు.

- (౧) ౨౪-౬-౨౩ వ తేదీ ౧౪ వ తీర్మానానుసార మేర్పడిన ప్రత్యేకసంఘమువారి బోర్డు (౨) మండలవాతీయోగ సంఘ నిబంధనలు ౨౬-౪-౨౩ వ ౧౩ వ తీర్మానము (౩) సంధ్యాల తాలూకాకు ప్రచారముని నియమించుట (౪) జూలై ౩౧ వ తేదీనకును ౨౪౩ జూలై కర్నూలెక్కల నామోదిండుట (౫) గో.ధమ సంబంధించి డాక్టరు మహమ్మదుగారు ప్రాసిన ఉపన్యాసమును పండిపెట్టుట (౬) పెప్టె ౨౪ ౧౫ వ తేదీన జరిగిన ప్రత్యేక కాంగ్రెసునకు ప్రతినిధులు మున్నగు విషయములు (౭) కన్యాకు సంబంధించి ఈ నెల ౨౬ వ తేదీని జరుపవలసిన హాతాళము సభలు ఏమిగురించి యాలాచించుట (౮) కర్నూలుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారికి గ్రామముల మంజూరుచేయుట (౯) కార్యవర్గ విచారణకు తేచ్చు ఇరికివయములు. జిల్లా ఖద్దురు బోర్డుకుడ ఆజాదే సాయంకాలము ౫-౩౦ గంటలకు సమావేశమగును.

గ. మారిసర్వోత్తమురావు

మండల కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారు

బారియరట్టుమును వరదలవలన గుడిసెలు, కలవ మొదలగునవి కొట్టుకొనిపోయెను. కొంత ప్రాణనష్టముకూడ జరిగెనని తెలియుచున్నది. వరద తగ్గియున్నది.

విదేశ వార్తలు

రూపు నిరోధము

జర్మనుల వైఖరి

సాత్విక నిరోధమును వదలకూడ దనుట

లండన్, ఆగస్టు 8:—ఈనాడు 12/20 ప్రెస్సుపత్రికా విలేజు (బుకెన్సన్) ఇట్లు తెలుపుచున్నది:—మంత్రిగారూ వారు సమావేశమై, నిర్ణయమును గూర్చి ఉత్తమావరముగ నున్నారని తెలియుచున్నది. కొన్నిచోట్ల జర్మనులు ప్రెంచి బెల్జియం ప్రెస్సునుతో కల్పిత ప్రకటించుచున్నట్లు వినియున్నారని, సాత్విక నిరోధము వదిలించుటను గన్పించుచున్న వచుచున్నారు.

బెర్లిన్, ఆగస్టు 8:—నవ్వపరివార సమస్యను పరిష్కారము చేయుటకు బ్రిటిషువారు తలపెట్టిన ఏర్పాట్లు జర్మనులకు సంకల్పింపలేవు. వారికి నచ్చలేదు. రూపురక్షణ సాత్విక నిరోధమును మానవలెనని జర్మను ప్రభుత్వమువారు జెప్పవలెనని జర్మను ప్రభుత్వమువారి కిష్టములేదు. అట్టిదానికి అంగీకరించరనియు కాన బహుశం కొంతమంది జర్మనులకు విలువలేదని దాక్టరు బ్యూనోగారు ప్రకటించిరి.

శ్రీ శ్రీ హరింగుగారు

బెర్లిన్, ఆగస్టు 9:—వివిధ సభాసభ్యులు శ్రీ శ్రీ హరింగుగారి మరణమును గూర్చు తమ సానుభూతిని గొంత పూర్వముగ సభ్యులందరూ సహించి జూపిరి.

ఆక్రమణ సేనలపై నేరారోపణము

ఆక్రమణ సైన్యముపై నిండను మోపులు దాక్టరు క్యూనోగారి టెలు నుడివిరి. ఇంతవరకు ఆక్రమణజిల్లాలో 100 మంది జర్మనులు ప్రాణములను కోల్పోయిరి. వదిలించి ఉరిపెట్టబడిరి 100 మంది ప్రవాసమున కంపబడిరి. దీనికితోడు 10000,000,000,000 మార్కులు దొంగిలించబడినవి. ఆక్రమణ ప్రారంభ మాదిగ ప్రెంచి బెల్జియము, పూర్వము జర్మనులు వారిచేయు మొత్తముతో పోల్చినచో 1/5 వంతు బాగ్యము, కొంతమాత్రమే అందుకొనెరి. యజమానులు, పరివారము భయపెట్టినచో పశువులు, ఇటీవల బెదరింపులచే బాగ్యగతులు ప్రాంత బెల్జియనుల పాలములో జేర్చబడెను. దీనివలన మాత్రు ఏడియులేదు.

చార్జిన్యము గూడదనుట

సాత్విక నిరోధమును తీరముగ సాగించుచు దౌర్జన్యమునకు గడంగరాదని దాక్టరు క్యూనోగారు హెచ్చరించిరి. మాటిమాటికి దాక్టరు క్యూనోగారి యువస్వాసమునకు అడ్డు వచ్చిరి. సభవారి కి యువస్వాసము అంతగ వచ్చలేదు.

“కరెన్సీ” పరిస్థితులు

ఆర్థిక పరిస్థితులను దాగుచేయుటకు జర్మనులు కత్తిరవ వలే కనిపించుచున్నారని ప్రపంచమునకు తెలియజేయులెను. మార్కుధర కడిపోవుట జర్మనుల దురదృష్టము. దీనివలన దిగుమతులు అగిపోవుట తలపెట్టుచున్నాను. విదేశాంగ రాజకీయ పరిస్థితులు చక్కబడినపుడే జర్మను ఆర్థిక పరివరములు యథాక్రమము బాగువచ్చును. కష్టపరివరమునుగూడ దీనితోబాటు పరిష్కారము గావలెను. ఈలావు గ మార్కుధర పడిపోతుండే అపుడేయలెను. ప్రభుత్వమువారు తేజములో బంగారుముణులు విచ్చుటకు, క్రొత్తపన్నులు విధించుటకు జర్మను ప్రతికూలము భవిష్యత్తి కేయమునకు నిశ్చయించుకొనిరి. రిచిస్తాగు సభ వారు మార్కును నిలువదగినట్లుటకు జేయవలసినవని ఎంతయో యున్నయది. సాధ్యమైసంకపకు దిగుమతులను ఎంతవరకై తగ్గించుటకు వలరునో అంతవరకు కష్టముగ తగ్గించలేని. అన్నివిధముల ఎరువులును ఎన్నవజేయవలెను.

ఆహార సమస్య

ను కత్తిరవ వలే పరిష్కారము చేయుచున్నాడు. అతి తాగుబట్టులను ఎక్కుచున్న ప్రభుత్వమువారు తెలుగొనె తరు, రిచిస్తాగువారికి నాయందు సమ్యక్ము గలతాముని యడిగిరి. (దిర్బాకావము).

సైరముగు పన్నులు

ప్రభుత్వముచే గడుపుచు ఇవ్వవలయు పోషక పదార్థము పూర్తిగా చక్కగా జరుగుటకు అర్థికమంత్రి హరింగు

గారు కొత్తవిధానమును ప్రవేశపెట్టిరి. బంగారు నాణెములను ప్రవేశపెట్టు విషయమును ఆలోచించలే ననుచున్నారు. ఆయాత్రు వస్తు సుంక కలహితో బాటే దీనినిగూడ పరిష్కారము జేసెదరు. నిలదగ భవలను ప్రవేశపెట్టు సాధ్య సాధ్యములను ఆలోచించెదరు.

బ్రిటన్ - ప్రాంసు

లండన్, ఆగస్టు 8:—నవ్వపరివారములు రూపు సమస్యల కమమై ప్రెంచి బెల్జియనులకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు నేడు బ్రిటిషుమంత్రిగారవారు సమావేశమైరి. రేపటి వరకు సభ అపుడేముడిచిరి. ఎరానుపట్ల అవలంబించరలసిన విధానమునుగూర్చి భిన్నాభిప్రాయము ల్లుటయే ఈసభ అగి పోవుటకు కారణముననున్నాడు. పూర్వార్థవార వరాయణము బెల్జియం, ప్రాంసుతో నవాకారముగ ప్రవర్తించలే ననుచున్నారు. జర్మనులు ఎట్టి మరతులు లేకుండ నిరోధమును మానవలెనని పూర్వార్థవార వరాయణలకు ఇష్టమైన పనే. మరి కొందరు బ్రిటిషువారు చేయవలసిన దానిని జేసిరి.

కంత్రిగారవారి కిప్పు రెండే కత్తిరవములు:—లండను పార్లమెంటు యభిప్రాయమునకు సంబంధము లేదు. అవి పొంగునవికావు. యూరపుడే విషయములను పరిష్కారము జేసికొనుటకు మిత్రముడలి ఆధారముండవలెను. ప్రత్యేకముగ ఆంగ్లో జర్మను పరిష్కారము జేసికొనెదరు.

రైనులందును రిచిస్తాగు జేయు సంకల్పిని మరల ప్యూరిస్ వత్రికలు వాదించుచున్నది. బ్రిటిషువారి సోపానము బ్రిటిషు వారికవలయును ననుచున్నది. పాముకేయగాని సంధి రాజుబాగ్ గెంతుకొనవలెనని తీర్మానించవలెనని రిచిస్తాగు వత్రిక తెలుపుచున్నది. ఆంగ్లో ప్రెంచివారి కయోగ్యము ననుచున్నచో రాబట్టి కిసిలు ప్రభుత్వం రెతయు సమర్థులని “రిచిస్తాగు” వత్రిక వాదించుచున్నది. రాబట్టి కిసిలుగారు మిల్లి రండుగారితో విందాగించుచున్నారు.

సాత్విక నిరోధము పరివరమును గూర్చి ప్రస్తావించుచున్నాడు. ప్రెంచి బ్రిటిషువారి యభిప్రాయ విషయముపై ఏకమగుట బాగుండునని వెట్టిటు ప్యూరిస్ వత్రిక తెలుపుచున్నది (ఇగ్నీవ్యక్త)

ప్రధానామాత్యుడు - విదేశాంగ కార్యాలయము

లండన్, ఆగస్టు 8:—ఆర్థిక వత్రిక, కర్ణాటకాల్ల ఒక లోకోకాదు ఆలోచించుకొనిరి. యూరపు పరిస్థితులను గూర్చి మంత్రిగారవారు చర్చించిరి. రేపటిదినము మంత్రిగారవారు సమావేశమగుదురు. అపుడు బెల్జియం ప్రెంచివిలేజులకు ప్రత్యుత్తరము నీయవచ్చును.

మిత్రమండలి ఋణాసమస్య

మిత్రమండలి అందరిలోను గ్రేటుబ్రిటను మాత్రమే యుక్తపైట్ల స్టేట్సువారికి ప్రతిసావన 40000000 పౌనులను ఇచ్చుచున్నది. ఈఋణమును యూరపులో నున్న మిత్రమండలి తరపున గ్రేటు బ్రిటను జేసెను.

ఈఋణబాధకు తోడు యుద్ధపరితరము ఇంగ్లాండులో చాలకుండి కనిలేను. వీరి ధరించుట మరిక దుర్భాగముగ నున్నది. ఇదివరకే ఇంగ్లాండులో ప్రజలు వస్తులతో మానుగుచున్నారు. దీనికి తోడులేని కార్మికులసమస్య మరిక తోడై నది. ప్రపంచములో ఇతర జాతులందు వస్తులు ఇంతభారముగ లేవు.

దస్తవార్డు దౌర్జన్యము

ఇంగ్లాండ్ శిక్ష

జామైక, ఆగస్టు 8:—దస్తవార్డులో బాంబునువేసినందు లకు ఇదివరలో ఒక శిక్షను విధించిరి. మరల ఒక వారమువరకు ఆక్రమణ ఆసాక్రమణ ప్రవేశములందు ప్రజలు సంచారము నుం పరాదనియు వ్యవహారము జరుగ గూడదనియు నిషేధించిరి.

ఇటలీలో దొమ్మి

క్రొత్త సారాయమీద వస్తు చేయుటకు మేస్సిబాద గ్లగ్ సాత్వికయోగా గొప్ప దొమ్మి జరిగెనని తాముండి డెయిలీమెయలు వత్రికా విలేజు, తెలుపుచున్నాడు. పురమంది రమున జరుగునట్లే జనులు దండెత్తి భవనమును తగులబెట్టుటకు ప్రయత్నించిరి. ప్రభుత్వసైన్యము తుపాకులను గాల్పిరి. ఒక కృత్రిమ చనిపోయెను, కి నురికి గాయములు తగిలెను.

యుద్ధనాకల తగవు

యుద్ధనాకల సమస్యను గూర్చి తగవు తీరముగ బయలు జేసెనది. ఈతగవులో బ్రూయిజరుల విషయము మూలబడవలసి వచ్చినది. లండనుకు కష్టము లేకుండ ప్రమాదము లేకుండ గొప్ప వై మా ని క ద క ను కా పా ద వచ్చును. సమాజ ము మీ ద క త్రు వు బ క చ్చి ము ప్ప రే గ ల రు, సమాద్రమమీద మనకు గొప్పయుద్ధనాకల లేకపోవుటచే నే ఎండకో నున్నగు జర్మనునాకల అపాయము గలగజేతు గల్గె ను. మనకుక్రొత్త యుద్ధనాకల సమస్య. వాషింగ్టన్ బెడంబడిక లో ఇంతవరకు ప్రతిపక్ష నాకలను గట్టుగూడదని గాని ఇన్ని నాకలను గట్టుగూడదనిలేదు. కాన మనము మనపరిస్థితులను బా గుగ తరచి చూచి తగినట్లు మనము మేల్కొనవలెనని చూచుచున్నాడు.

జాతీయభద్రము ఉభయత్రా అభయముల గొనుట

ప్రెస్సుములను చీల్చి తగ్గించుటచే ఒకరివలన ఇంకోకరి అపాయము వాటిల్లుతుండే అందరూ అభయములను జేసికొని ఒడంబడికను జేసికొనిరి. దీనిని తాత్కాలికముగ నియమించుదిన వాతసమితి పంచాయతీవారు అంగీకరించిరి.

ఈష్యాలో మధ్యరాష్ట్రమున కుంభిపాతముగ జరిగియ టచే నంటలు పొడైనవి. కరద్రువులు పంటనుగూడ భయముగ నున్నది.

మోలో యథావేళపరము పూర్తిగ నాకము జేయబడి ఏను మెక్కానుండి తిరిగివచ్చిన పిదప మిక్తాదనాపో ద్వీపములో నున్న క్రైస్తవుల సంకలిని తరిమివేయుట కుద్దేయటచే చంప బడిరి.

బార్లీ పార్శ్వభాగ దంపతుల మూడవత్రుడు మోస్రీరా కొవరు చీలకుండకు గాయము తగులుటచే అందులో ఒక ఎముక తీసివేయబడినది. రాకొమరుకు ఆరోగ్యముగ నే యున్నాడు.

లోనాపు పనిచాండసమ్మ తప్పిపోయినది.

జర్మన్ కరెన్సీ

జర్మనుమార్కులు పౌను 1:1 27000000, 20000000 చొప్పున విక్రయ మగుచున్నవి.

పాల్మ్రామిక వాణిజ్యవ్యాపారము 50000000 బు గారు మార్కులకు ముఖ్యము ఆహారపదార్థములను కొను నిమిత్తము రిచిస్తాగువారి స్వాధీనము జేసిరి.

జర్మను కరెన్సీ మోగిపోతుండే అగిట్టుటకు ప్రభుత్వము వారు చేయు ప్రయత్నములకు అన్నిచోటుల నాయకులను ఆహ్వానించుచున్నారు. జర్మను ప్రభుత్వమువారు జర్మన్ కాగి రపు మార్కును వదిలని ఆర్థికమంత్రి తెలుపుచున్నారు.

10కి గంటలలో తరిగిడిడు గెటిజి కస్ట్ 27½ మైల్ల భవ్యుడిలో ఈదినది. ఇంతవర కేవలము ఇంతవడిగా ఈదలేదు

ఐరిష్ ప్రేడు యూనియన్ కాంగ్రెస్

డల్లినలో ఐరిష్ ప్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసులో మరల అల్లరిజరిగెను. సమ్మెకట్టిన 150 నాకాలయ కూలీలు బలాత్కారముగ చొరుచుకొని లోపల ప్రవేశించిరి. వీరు వచ్చి ప్రవేశించిన స్థలము దే కర్మికసభ్యులు అండిరి. కాంగ్రెసు అపుడేముడిచెను. ప్రతినిధులు దాని బంధించిరి. పోలీసువారి అల్లరిముగను వసుకు పారదోలిరి. కొంత సేపైన తర్వాత నాకాలయకూలీలను అధ్యక్షుడు కృత్రిమచెను. ఇంగ్లను బండిలు గను ప్రవాసీకులుగ నున్న 1000 మందిని తక్షణము విడుదల జేయవలెననియు లేదా వారిని విచారించవలె ననియు కాంగ్రెసు జయ తీర్మానించిరి.

సామ్రాజ్య ఆర్థిక పరివరము (కాక్ కాలనీసుండి అభి కాములు గానట్టి ఇద్దరు ప్రతినిధులను, వస్తుసంపద సమితి చేయు వారికరవున ప్రతినిధులుగ రిప్పించవలెనని బ్రిటిషు సామ్రాజ్య తీర్మానినంధుమువారు అభివేషములమంత్రికి తెలియజేసిరి.

ప్రాచీనవృత్త వివరణము

స్వామికన్నప్పిగారి యువనామము

కడదినమంజుళవారిని సామంతులను ఎల్. డి. స్వామికన్నప్పిగారు యువజనకైస్తవ సంఘమునందు ప్రాచీనవృత్తవివరణము గూర్చి యొసగిన యువనామము ప్రాముఖ్యమును కలిగియున్నది.

భారత ప్రాచీనవృత్తవివరణ మను విషయము అందరను ఆకర్షించునట్టిది గాదు. పరిశోధకుని కది మిక్కిలి వృత్తులతో గూడినట్లుండును. వృత్తాంతవివరణము సామాన్యముగా మానవాళికంటకును లాభకరమైనది. పరిశోధకుడు మరెవరే కను యొక్క వృత్తాంతవివరణమును కనుగొనుటకు బూనుకొనిన, ఏయే విషయము మేయే సంవత్సరమునందు జరిగిందో ములభముగ కన్పించును. కాని మనభారతదేశమునందు మనకుండే చారిత్రక సాధనములు గాని రికార్డులుగాని వివరములను దెలుపవు. ఏయేవిషయము మేయే సంవత్సరమున జరిగినదియు మనము తెలియకపోయినదియు. వానియందు ఇతరవివరములు మాత్రము పరిశోధింపబడును. ఈవివరములనుబట్టియే పరిశోధకులు తేదియనుగూర్చువానిని ఊహించుచుండిరి.

ప్రాచీనభారత వాఙ్మయమునందు తత్వశాస్త్రము మొదలు పద్యకావ్యములవరకును జాగ్రత్తగ నిలిచియుండ, చారిత్రమునందుమాత్రము ప్రాచీనవిషయములు కన్పింపవు. ఈమధ్య జరిగిన విషయములే వాతవృత్తకముగ నున్నవి. సంవత్సరములు కొన్ని మాత్రము ఆకాశకాండ పొందు పరుపబడియుండును. వానిని బట్టి పరిశోధకులు అల్పకాలమునందు యుండును. కొన్నికాలములు, రికార్డులు ఇప్పుడున్నట్లు వాఙ్మయమునందు వీనిలో వీని సత్యములలో వివిధ అసత్యములలో కనుగొనుట పరిశోధకుని కర్తవ్యము. ప్రాచీన గ్రంథములలో "కలియుగ" మను పద మతితలచుగ వాదబదులందునను, ముఖ్యమైనట్టియు ముఖ్యమైనట్టియు వాతలందు కన్పింపకున్నవి. కలియుగమననది యొక ప్రత్యేకముగాదని వెనుకనే నిర్ణయింపబడినది కాని 5-6 శతాబ్దపు ముగిసిన తర్వాత ప్రాచీనములలో మాధవముగ కన్పించుచుండెదామ. ఒకకార్యమునుబట్టి కాలము నిర్ణయింపబడలేదనుట కిదియొకనిదర్శకము. దక్షిణహిందూస్థానమునందు కైఫ్తల గ్రంథములందనేక తేదులుండును. ఇవి ఎంతవరకు సత్యమైనవో చెప్పట దుస్సరము. అలాగుననే తిరుళసంఘపు తేదులును సత్యపు తేదులుగ కన్పింపవు. అవి వృత్తాంతవివరణమును బట్టి జూడెదను. స్వాధ్యయముగ కన్పింపకమాను. సంఘము 4, 00, లేక 5000 లేక 10,000 సంవత్సరముల క్రిందనే యుండెనని ఎవరు ఈకాలమున నూహించగలరు? అసత్యపు తేదులవలెనే, అసత్యపు తేదులుగూడ కొన్ని ప్రాచీన గ్రంథములందు కాననగును. జాగ్రత్తగ వానిని చదివియూచిన అవస్థయు అద్భుతవ్రాతలని దుబువుకాగలదు.

మన పురావృత్తశాస్త్రజ్ఞుని కార్యము అతి కష్టమైనది. వెనుకటి కథలను గాఢము తేదులను చూచుకొని వాని బదులు సత్యములైన వానిని ఉదాహరింపవలసియుండును. మనకునిజమగు రికార్డు 5 లేక 6 శతాబ్దమునుండిమాత్రమే గలదని చెప్పవచ్చును. అప్పుటినుండి భారతదేశమునందు ప్రాతములందును కాలమును దెల్పు రికార్డులు జాగ్రత్తగ వ్రాసియుంచబడినవి. కాని వీరు అరబియందును కర్ణాటక ప్రాంతములలోని మరియేదేశమునకును తెలిసికర్ణాటకనుండియులేదు. భారతదేశపు పద్ధతి ఆర్యులచేరమైనది చాలకాలమువరకు తెలంపబడుచుండెను. తేదులు రికార్డులలో నుండెడివి కావు. భారతదేశమునందు సంపూర్ణముగ తేదులుండెనవో ఏయేకార్యము తెల్పబడినదో జరిగినవో, మనము స్పష్టముగ నిర్ణయించుట కవకాశముండును. పదవృత్తకథాబ్రము ప్రారంభమగునపు పురావృత్తవివరణమునై విషయము ఎన్నడైన అభివృద్ధి బుగముండలేదని చెప్పవచ్చును 1888 సంవత్సరమువరకు అభివృద్ధి అతిస్పష్టముగ నుండెను. ఏకాదశములందుగాని పదియవ భాగము మాత్రమే తేదులు దెల్పుచుండెను. ఇందును కొన్ని యసత్యపు తేదులని యనుకవకాశముండెను.

ప్రాచీనవృత్తవివరణలో పూజితివు అనేక నెకటివు అనేది కందువిధములగు సాధనములను జూచుకొని కను పరిశోధనలను సాగింపగలసియుండును పూజితివు సాధనములలో చేరినది మనదేశపు వాఙ్మయము. మనవాఙ్మయము మిక్కిలి ప్రాచీనము.

కామ్రైండి. కందుక దేవన, మనపూర్వముల పంచ జ్యోతిషములను యోగించుచుండిరి. ఇవియు అవాదసిద్ధమైనవి. వా యవయోగించెడి పంచజ్యోతిషముల సంతర్భముల 2000 కార్యములను నిర్మల్లగ దెలుపుచుండెను. భూతభవిష్యత్కాలములనుగూర్చి మాత్రము అందువాయుట దుర్లభము, తరువాత చేతివారిల కాలములు, వాతములు, శిల్పశాస్త్రము సాధనములనుబట్టి కొంతవరకు తేదులను నిర్ణయింపవచ్చును.

తరువాత నెకటివు సాధనముల జాతము. ఈనెకటివు సాధనములను పరిశోధకునికి లాభకరముగ నుండును. నూతనపరిశోధకులు బహుశః దేవుల జీవితములను యాత్రములనుతన రతును వెనుకటివే నిజమని యూహించుచుండవచ్చును. పురావృత్తశాస్త్రమువయోగింపబడుటకు మొదటిపర్యాయమే. గౌతమబుద్ధుని నిర్యాణాంతరముని చెప్పవచ్చును. ఆ వ్రాతలైనను బుద్ధుని నిర్యాణము జరిగిన మూడునాడుగు వందలసంవత్సరముల పిమ్మట ఏన్నడి యుండవచ్చును. బుద్ధుని కాలమువరకు మన కెట్టికేకముగాని కాలనిర్ణయముగాని స్పష్టముగ కన్పింపదు.

అదియగుగాక "కలియుగ" "కళము" "విక్రమాంశక కాలము" మున్నగుపదములు అవయోగింపబడుచుండినను, అవి తాత్పర్యముగ మాత్రమే వాడుకయందుండెను. ముగ్ధునిద్ధులగు భాతీయులు గ్రీకుల జ్యోతిషము, నక్షత్ర శాస్త్రములనుండి యొకొంతసహజము పొందినట్లును నిదర్శనములు గలవు.

పరిశోధకులీ స్థానములను బట్టియు, ఇతరసాధనములను నడుకూర్చుకొనియు, సాధువులైన యూహలను కల్పించుకొనవలసియుండును.

సంపూర్ణ భారతము

గ్రంథకర్త పింగళి వేంకటనరసయ్యగారు

ఈవాటకము కృత్జ్యోతి సంకలించితిమి. ఇది విదంబములవాటకము. ప్రథమంశమున 6 రంగములును ద్వితీయాంశమున 14 రంగములును తృతీయాంశమున 4 రంగములును, చతుర్థాంశమున 14 రంగములును పంచమాంశమున 5 రంగములును మొత్తము 5 అంశములకును 48 రంగములు గలవు. వాటము గవ్యపద్యాత్మకము. వాటము చివరను చేర్చబడినది. శంకరుడు సత్యవతిని మోహించుటతో వాటకము ప్రారంభమగును. ధర్మజ పట్టాభిషేకముతో ముగియును. భీష్మకథము భీష్మకథకురాముల సమరము, కర్ణజనము, పాండరాజువృత్తి, బాసుకథ, ద్రాపది స్వయంవరము, రావనూనుము, శిశుపాలవధ, దూర్యోధను, వస్త్రాభివారణము, మైథిల పరాభవము, కీచకవధ, గోహరణము, కృష్ణరాయబాంధు, భీష్మ యుద్ధాంశానము, అభిమన్యువధ, కర్ణవృత్తి, నుయోధన వరాజము, ఉపపాండవాయులహత్య, మున్నగు ముఖ్యాంశములుందుగలవు. ఇవి కృత్కాలముగా కొన్ని చిత్రములను హాస్య ప్రసంగములనుగూడ పొందుపరచెను. ముద్రణము చాల బాగుగానున్నది. పద్యపద్య గేయములైతి కడు లోతముగ నున్నది. ఈవాటకము శ్రీమదాంశము మూర్తికము చేయబడిన చదువుట కిది చాల బాగుగానున్నదిగాన ప్రదర్శనమునకు చాల పెద్దదియగు ననుకంక కలుగకపోలేదు. ఇప్పుటికాలమున రాత్రి 9 గంటలు మొదలు ఆరుగంటలవరకు వాటకములను ప్రదర్శించుటయుండును తిలకించుటయుండును ప్రదర్శకులకును ప్రేక్షకులకును గూడ విసుగు జనించినది. 24 గంటలలో ముగియునట్టి వాటకములనే ఎల్లవారును జోరుచున్నారగాన నికముందట్టివాటకములను వ్రాయుటకు వీరు ప్రయత్నింపవలసి నని నూచించుచున్నాము. వీరు కేవలము పద్యములనే వ్రాపుతెప్పుటగా వ్రాయక కొంత నవనభాగమును గూడ వ్రాసెందులకు సుతమించుచున్నాము. నలయువారు "శ్రీరామకృష్ణ బుక్కు డిపో, ఎలూరు, పుష్పాబిల్లా" అని వ్రాయవలెను.

కెన్యా పరిష్కారము

కార్మికపక్షమువారి యోధులు

యమునాదాసు ద్వారకదాసుగారి

దృఢవిశ్వాసము

నీమా ఆ. ధ్వని:—అస్సానీయేమెను (వెన్నకారి కీ క్రింది తలచివార్త చేసెను:—

అందఱు కి:—కెన్యాసమగ్య సందర్భమున జనుదొచిన భారత రాజ్యాభివర్ధన సభ్యుడగు యమునాదాసు ద్వారకదాసుగారు తిరిగి కృత్జ్యోతిమునకు వెళ్లస:దర్శనము వీడుకొనినొసగుటకు బ్రిటిషు ఇండియాసంఘమువారు సీనియర్లతోబాటుండు విచారించిరి. డిలవారు (వర్జీ) అభ్యుత్తర వహించెను. ఆసమయమున జార్జిలాన్సుబరీ (ఎ. పి.) గారువర్ణనలయ ద్వారకదాసుగారును, వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారును నిర్వహించినకార్యమును ప్రకరించిరి వీరయంపశ్యాములు, భారతదేశము నాంగ్ల ప్రజల హృదయములకు సమీపమునకు దెచ్చినని నడిచెను. కెన్యాపరిష్కారమునకు విచారమును దెలుపుచు, కార్మికములు అధికారమునకు వచ్చినప్పుడు భారతదేశమునకు అనివేకస్థాన మొస: బహు ననియు, దేశీయాంతరంగవ్యవహారములందు హోం రూలస్కరమనియు నుడిచెను. చట్టబద్ధమగు పోరాటమునందు విశ్వాసమును వీరవలదని యమునాదాసుగారిని గోరుచు, రాబోవు కాలమునకు యెన్నికలయందు వారికి జయము గలుగు గాక యని ఆశించెను.

యమునాదాసు ద్వారకదాసు గారు

యమునాదాసుగారు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు లాన్సుబరీగారు నుడిచినవాక్యములకు కృత్జ్యోతిమునకు వెళ్లెను. బ్రిటిషు భారతదేశములు రెండును కలసియుండిరి తెనిగోరువారు, దుర్లభమందున్న కర్మకాముల నన్నిటిని దొలొంది సంపూర్ణ సరిసమావర్తమును నెలకొల్పట, విధియొనర్చుది.

మేము ఆంగ్లదేశమునకు జనుదొచిన కార్యము సఫలముగాలేని అంగీకరింపగలసి యున్నది. భారతదేశమందలి చట్టసముత్త పద్ధతుల నవలంబించువారిపని, ఇదియే కంటే చాలకష్టతరమయ్యెను. బ్రిటిషుకామను వెల్లుండలి విశ్వాసమును భిన్నపరచుటకు, మానకమాత్రులెంత యొసర్పగలరో అంతయును ప్రస్తుతంత్రిగనువా రొసర్పిరి. భారతదేశమునెల్ల బ్రిటిషుకామను వెల్లన కర్మధిక స్నేహితులగునాతడు గూడ చాలమంది బ్రిటిషు రాజకీయజ్ఞులనాల్గుల తుడిచిండ్లి తప్పువాక్యముల గురించి తన అభిప్రాయములను మార్చుకొనవలసి వచ్చింది వాక్యక్రీటి ప్రాయములు సంబంధించినతరకు, బ్రిటిషు కామను వెల్లవలకుదకు గలగులభములను గురించి నా విశ్వాసము ఎట్టి అనివేకమగుకార్యముల వలనను చనింపకూడు. భారతదేశమందు నాపని కష్టతరమైనను లాన్సుబరీగారి యభిప్రాయమును నేనంగీకరించుచున్నాను. కాని ఎన్నికలందు నా జయపజయములు నాకొక్కనికి సంబంధించినవి మాత్రమే. సాధ్యమైనది అకాలమున భారతదేశము హోమయములను సంపాదించి సామ్రాజ్యమునందు సరిసమానభాగస్వామిగ నుండు విషయమే ప్రస్తుతసమగ్య అన్నివైపులను దట్టమగు మేళుములు ఆవరించుచున్నవి. కాని లాన్సుబరీ, కార్మికపక్షమువారు, భారతదేశమందు దినుకాగముగల మరెవ:దలకొలది ఆంగ్లేయుల సాహాయ్యమే అకాలత యగుచున్నది.

రాయభారపరాజయము

కెన్యా రాయభారము సంపూర్ణ పరాజయమునందినదాని నేను నిరాశోపమాన ప చటలేను. ముకార్యములయందు ఫలితముల నపేక్షింపక ప్రయత్నింపవలెనని శ్రీకృష్ణుడు భగవద్దీతయందు గావించినబోధను నేనునిశ్చయించెదను. మాకేక్కిలది ప్రయత్నించితమను సంకల్పము మాకు గలదు.

పురమాషీ పనులు పోకరపనులు చేయునటి వారెవరో బాగుగా విచారించి

1812 మొదట తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుకొన్నెలు, పందెపు లాటాలు ఎట్టి మాదిరిలో నైనను ఆర్జరిచ్చిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారుచేసి యిచ్చెదము. సిమ వెండిక బంగారుకు పూచీనిచ్చెదము.

రూ. 10 ఎత్తు మొదలనొని రూ. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తుకు 1-12-0, చొప్పున అరకువైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున నిర్ణయింపబడును.

ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి, కంపెనీ, నగలువర్తకులు 28 చైనాబజారులో, మద్రాసు.

(2)

సమీక్ష, ఆగస్టు 18: - హైదరాబాద్ లోని మరణమునకు గాన,
 ౧ జులై 1947 వరకునూ ఆ స్థుతిని నిరేక్షించుచున్న విచార సమీక్ష
 మూలం ప్రజాస్వామ్యపరిషత్ నుండి పూర్వోక్తమైనది.

1. శా.జ. అ. పు. రా. స. మా. తు. 50. అంతకు
సహాయక దేవర గారే.

అమృతాంజనము

శ్రీమానుందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాండ్రదేశమును కలవరపఱచిన
నయుచ్చము

భానందర్భములు, వర్ణనలు,
ములై చిత్రము నాకర్షించును
... వెల రూ 1-0-0
... తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

సత్యవత్సవ పాఖ్యానము

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక తేజముయొక్క మహత్త్వ. ఇంద్ర
శ్రీశైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణింపబడియున్నది.
కవిత్వము కనుగొనవలసిన ముద్దులుమూట గట్టు
చున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శేషట్టి
కాశకుల కొక పద్యమేని వదల మది జనింపకు
... తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

బహుమానము

వైద్యవిద్య

అయ్యారాజగృహ్యశాస్త్రములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో వ్రాసినది.
... తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

దుర్బలసాలిలీ సందేహి:— మేనామ, నిక్కా 9. ము
... తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

అమృతాంజనంధిపోవారి

సుప్రసిద్ధాషధముల జాబితా.

	య.అ.
1. శీర్షసాయనము మూతలు అపేక్షమునకు ...	1-4
2. శ్రీజనశిఖలు ధాతుపుష్టికి ...	1-0
3. జ్వరహరి బర్హములకు సీసా 1-4 ...	0-12
4. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు ...	0-10
5. మూతలకు తైలము దబ్బి 1-4 ...	0-12
6. తామరతైలము; తామర, తీటకు ...	0-8
7. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-4 ...	0-8
8. కలరా మూతలు. వాంతిభేదములకు ...	0-8
9. దంతకులహరి, వండ్లబొటముకు ...	0-8
10. శీర్షకులహరి, చెవిబొటముకు ...	0-0
11. గజ్జికేతైలము, గజ్జిచీడలకు దబ్బి 1-4 ...	0-9
12. కనుకల్లు తైలము, కిరిపగుళ్లకు ...	0-8
13. పేలకు మందు సీసా 1-4 ...	0-4
14. కుప్పక తైలము, దబ్బి 1-4 ...	0-4
15. దంతచూర్ణము, వండ్లబొటముకు ...	0-4
16. ముఖానికి మూతలు ...	1-2
17. ముఖానికి తైలము, పుండ్లకు ...	1-0
18. రోమహరి వెండ్రుకలు పొడుగుకు ...	0-8
19. మోహినితైలము వెండ్రుకలు పెరుగుకు ...	0-12
... తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు	

ముఖ్యగవనింపు.
1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి
తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పబడినది.
The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.
Elphinstone Road, Bombay.
ఇప్పటికాలము ననుసరించి మిక్కిలి
నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లుగాను
ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయు
చున్నాము.
హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయు
ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు
పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.
ప్రతికనిన విలాసమునకు ప్రాసినచో
ధరల వట్టి పంపబడును.
జాండా పర్వస్యాటికల్
వర్క్సు
ఆయుర్వేద ఔషధముల తయారు
(388) బొంబాయి నెం 13.
ది ఆంధ్ర ఇంగ్లీషు పోస్ట్ ప్రెడింగు కంపెనీ
పోస్ట్ ఏజంట్లు: కాకినాడ.